

9^E JAARGANG N^O 43 — 10 JANUARI 1930 LOSSE NUMMERS 15 CENT OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAND

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
NZ. VOORBURG WAL 262
TELEFOON INTERC. 33170

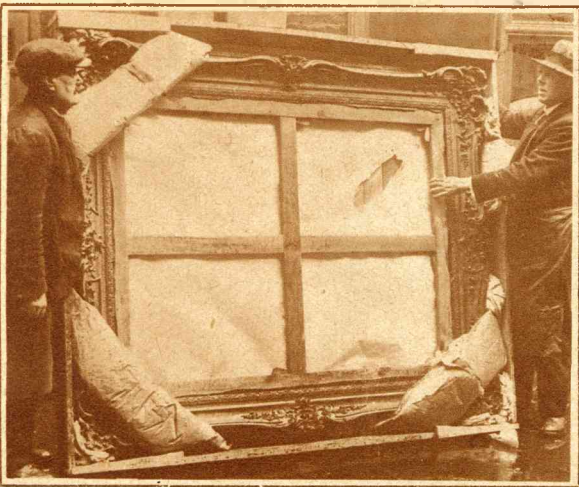

„HEER GIJSBREGHT, STRAF ME VRIJ”

Cees Laseur maakte zich bij de jongste opvoering van Vondel's „Gijsbreght van Aemstel” in den Stadsschouwburg als Vosmeer de Spie, dezen karakteristieken kop.

EEN KIKJE IN EEN GRANATENFABRIEK? Neen; maar een verzameling halve-literkannetjes ten dienste van de Bokbierliefhebbers, die gereed staat in het Berlijnsche café „Neue Welt“.

Bij het vervoer van Brussel naar Londen is het meesterwerk van Van Dyck „Het Engelenkoor“, dat een waarde vertegenwoordigt van ongeveer een half miljoen gulden, gestolen. Alleen de lijst kwam op de plaats van bestemming aan.

DE TRAGISCHE BIOSCOOPRAMP TE PAISLEY. Tijdens een kindervoorstelling in een bioscoop te Paisley brak brand uit. In de paniek die ontstond werden tientallen kinderen onder de voet gelopen en vonden zoo een afschuwelijken dood. Door de ingeslagen vensters trachtten zij vergeefs te ontkomen.

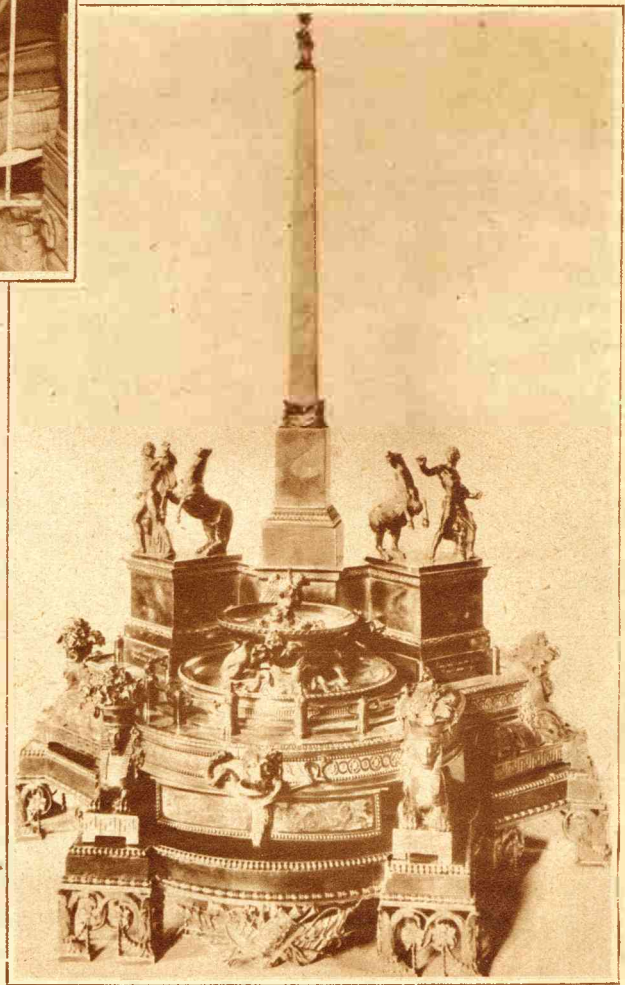
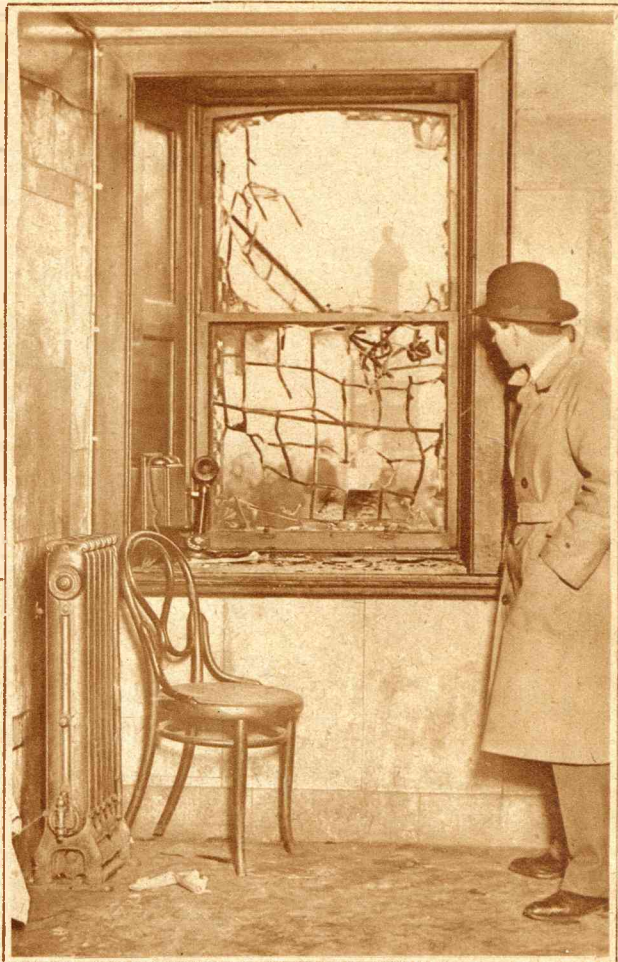

RUSSISCHE ADEL TE BERLIJN. In het z.g.n. „Nansenheim“ te Berlijn vond de Russische adel voor zoover hij althans aan de vervolgingen der Sovjets wist te ontkomen, een toevlucht. Thans moeten de bewoners, van wie velen eens een rol speelden aan het hof van den Tsaar, ook deze schamele barakken verlaten. Onze foto geeft een kijkje in het armoedig verblijf eener Russische vorstin.

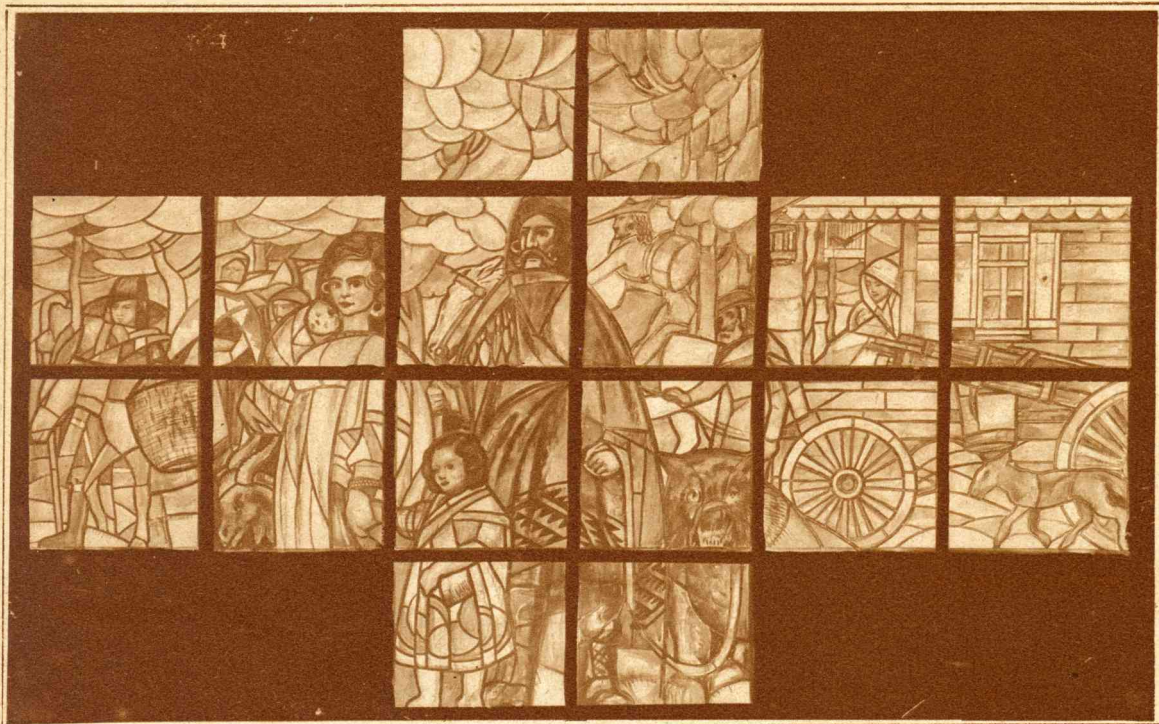
DAUDET'S TERUGKEER. Aan den leider der Fransche royalisten Leon Daudet, die sinds zijn ontsnapping uit de gevangenis in ballingschap te Brussel verbleef, is thans gratie verleend. Onmiddellijk na zijn terugkomst in Parijs begaf hij zich naar het graf van zijn zoon, Philippe, die, vijftien jaar oud, door de politieke tegenstanders van zijn vader werd vermoord.

GESCHENK VOOR KROONPRINS UMBERTO. De leden van den Belgischen Senaat hebben den Kroonprins van Italië, ter gelegenheid van zijn huwelijk met prinses Marie-José, een nabootsing in zilver van de fontein voor het Quirinaal te Rome aangeboden.

DWARS DOOR EUROPA

STADSNIEUWS

Het nieuwe Park-hotel „Parkzicht”, dat dezer dagen geopend is en met zijn 57 kamers en groote garage een der best toegeruste hotels van Amsterdam geworden is, heeft in het fraaie trappenhuis een viertal, door Huib Luns ontworpen en door De Nobel uitgevoerde gebrandschilderde ramen, op het hotel- en reiswezen betrekking hebbend. Hierboven een dier ramen: De Zigeuners.

Een der acht gevelsteen van het nieuwe Parkhotel, die op het reizen betrekking hebben en eveneens door den beeldhouwer Schultsz zijn uitgevoerd.

Een der vijf beelden onder den luifel van het nieuwe Parkhotel in de Hobbemastraat te Amsterdam: Azië. De andere stellen de vier overige werelddeelen voor. Het is werk van den beeldhouwer J. C. Schultsz.

Het bestuur van de Diamantbeurs.

Gouden jubilaris. — De heer D. van Geelen was 6 Januari i.l. vóór vijftig jaren bij de firma G. M. S. Steins-Bisschop, wijnhandel, in dienst getreden.

De Beurs voor den Diamant-handel aan het Weesperplein bestond dezer dagen 40 jaar. Ter gelegenheid van dit jubileum plaatsen wij een foto van het beursgebouw.

Afgedankt!

Gijsbreght van Aemstel en zijn vrouw Badeloch (Paul Hof en mevrouw Jacqueline Royaards-Sandberg).

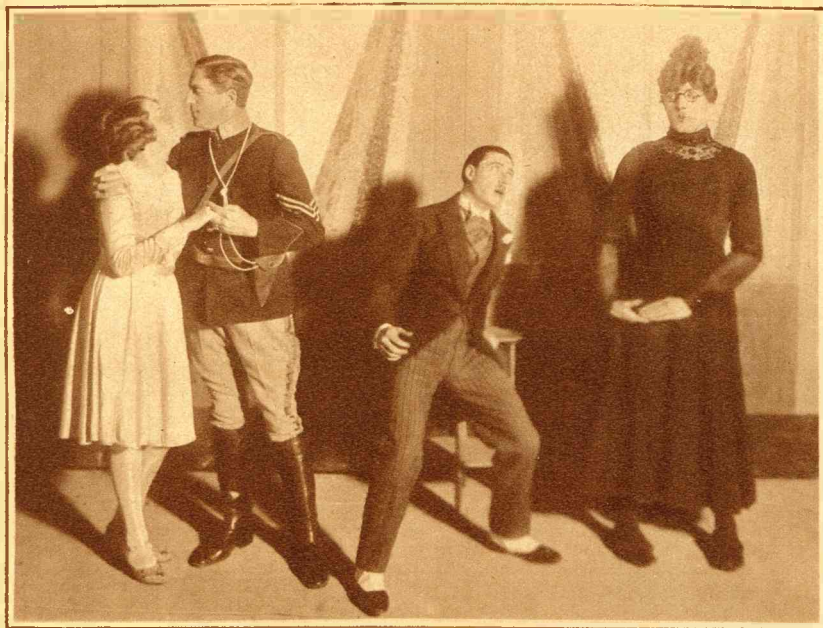
GIJSBRECHT VAN AEMSTEL

De traditioneele, in het begin des jaars terugkeerende „Gijsbreght“ is ditmaal, als we het zoo eens noemen mogen, in een heel nieuw kleed gestoken. Nieuwe uitbeeldingen van de hoofdpersonen, nieuwe decors, nieuwe costuums, nieuwe muziek, wat niet al? Zoo was het gerechtigd groote verwachtingen te koesteren, welke naar onze meening niet beschaamd zijn. Immers, sommige onderdeelen van decor die ons wat gewild-modern en buitennissig aandeden, daargelaten, viel er zeer veel te loven in de

„Vader Gozewijn“ werd gespeeld door Hans van Meerten.

Op de Amsterdamsche Planken

Frits van Dijk, als „De Bode.“

Een grappige scène met van links naar rechts Jeanne Timm, Jacq. v. Bijlevelt, Lucien Mussière en een oude Vrijster.

ROSE-MARIE

Het is om den tel bijkans knijpt te raken, zooveel Rose-Marie's hebben er den laatsten tijd heur intrede gedaan in de Amsterdamsche tooneelwereld, al zijn ze op de keper beschouwd nogal verschillend van aard. Rose-Marie als tooneelspel, Rose-Marie als operette, Rose-Marie op de film en nu weer een Rose-Marie als, ja, als revue-operette, zooals meenen we de betiteling luidt van hetgeen Jacques van Bijlevelt's Operette-gezelschap in Carré ten beste geeft. En te oordeelen naar den bijval, welchen deze frissche en fleurige Rose-Marie oogsten mag, heeft het Amsterdamsche publiek nog lang niet genoeg van Rose-Marie's. En gezien hetgeen van Bijlevelt's wakkere troep presteert, halen we alleen maar aan de mallotige capiolen van Lucien Mussière, kan het zeker geen bevreemding mekken, dat Carré avond aan avond daverd van den lach en het applaus. Het is welverdiend!

De hoofdpersonen: Yvonne Romain als Rose Marie en Harry Boda als Jim Kenyon.

Do-re-mi-fa-sol-la-si-do!

Een Moordenaar en zijn Zoon

DOOR A. OSCAR KLAUSSMANN

Krauze liet de lamp erin schijnen en 't bleek, dat de heele holte met allerlei kledingstukken volgestopt was. Hij rukte ongeduldig een gedeelte daarvan uit, tot hij gevonden had, wat hij zocht — 'n klein pakje, waarmee hij zich naar de tafel voor de canapé begaf. Hij nam het omhulsel weg en had den inhoud in zijn hand, een tamelijk groot, met paarden versierd medaljon, zooals de dames die vroeger aan gouden kettinkjes om haar hals droegen. Hij drukte op de sluiting en keek een paar seconden lang naar het in het medaljon zijnde portret, de beeltenis van een jong meisje met mooie, vriendelijke gelaatstreken. Met een pennemes haalde hij het portretje eruit; maar hij ging daarbij opzettelijk zoo te werk, dat een gedeelte van het portret, en wel juist de karakteristieke onderste helft van het gezicht, in het medaljon achterbleef. Nadat hij toen het sieraad weer ingepakt had, en wel in een vel wit schrijfpapier, waarvan hij eerst de twee kanten nauwkeurig onderzocht had, ruimde hij nu de wanorde in de kamer op, terwijl hij de voor den dag gehaalde kledingstukken op hun oude plaats en de latafel in haar ouden, onverdachten toestand bracht.

Zijn eigenaardige daden waren daarmee echter nog niet afgelopen; veeleer begon nu pas een heel vreemde, moeilijke en zeer lastige bezigheid, die hem volle twee uren in beslag nam.

Uit een op de tafel liggend nummer van het „Silezische Dagblad” knipte hij namelijk hier en daar zorgvuldig uitgezochte stukjes, meest slechts uit enkele woorden of zelfs uit enkele letters bestaande, om die dan in een bepaalde volgorde voorzichtig op een tweede vel papier te plakken. Het werk vorderde slechts langzaam, maar Krauze gunde zich geen minuut van rust en dus mocht hij eindelijk zijn werk als voltooid beschouwen.

Hij vouwde het papier in den vorm van een brief en stak dien met het ingepakte medaljon in een

enveloppe, die na verloop van een kwartier het eveneens van uitgeknipte woorden en letters bestaande adres vertoonde.

„Aan het Koninklijk Gerechtshof te Breslau.”

Den gereed zijnden brief legde hij onder het hoofdkussen van zijn bed, nu trok hij haastig zijn kleeren uit en kroop onder de wol. Maar toen eenige uren later de morgen door de ramen gluurde, zag hij op het bed een slapeloozen man met roodgerande oogen en afgematte gelaatstreken.

XIX

De gevangene Malinowski in het tuchthuis te Insternburg was in zijn eenzame cel aan zijn gewone bezigheid, 't eentonige werk van zakken plakken. Hij was niet lui; maar toch kwam hij niet hard vooruit, want 'n luide, blijkbaar zeer pijnlijke hoest noodzaakte hem herhaaldelijk op te houden en als de aanvallen bijzonder hevig opkwamen, was hij daarna iederen keer zoo afgemat, dat zijn bevede handen slechts met moeite hun gewone werk deden.

Daar hoorde hij, dat de deur in de scharnieren draaide en een bevelende stem riep: „Naar den directeur!”

Zwijgend stond de gevangene op, bedekte zijn kaalgeschoren hoofd volgens voorschrift met zijn pet, die op een hoekplank in de cel lag en ging de gang in. Daar stond al een tweede opzichter, die den gevangene oplettend aankeek, tot zijn ambtgenoot de celdeur weer had gesloten en toen ging het onder deze dubbele bewaking door de holle gangen en twee verdiepingen naar beneden tot in het kantoor van den directeur.

Ook hier waren de scherpste voorzorgsmaatregelen tegen eventuele ontvluchttingspogingen der gevangenen genomen. De voorgeleide gevangene kwam namelijk door de deur in een uit stevige

ijzeren stangen bestaande kooi-achtige ruimte, die hem slechts 'n No. 15 enkelen stap naar voren vergunde, zoodat de in de kamer zijnde personen niets van hem hadden te vreezen.

De directeur leunde op een tafeltje, waarvoor een klerk had plaats genomen en nadat hij den gevangene onderzoekend had aangekeken, vroeg hij: „Heet u Stefan Malinowski?”

„Om u te dienen!”

„Door den advocaat Herms in Koningsbergen, die tijdens den duur van uw gevangenschap tot beheerder van uw vermogen aangesteld is, zijn hier twee geschreven stukken gekomen. Van het eene moet u kennis nemen; op het andere hebt u te antwoorden. Nummer 1 komt van een mevrouw Deloria uit Breslau en is aan den advocaat gericht. Zij verzoekt, u te laten mededeelen, dat door de Rijksbank voor Elze Lobener dertigduizend Mark werden uitbetaald, dat echter de helft van het geld gebruikt is moeten worden, om een dringende schuldverordening van uw vriend, die u onlangs bezocht, te voldoen. De briefschrijfster verzoekt om een herhaalde geldzending voor het meisje Lobener en om aan te geven wat gedaan moest worden met betrekking tot de reeds aangekondigde volgende eischen van den genoemden schuldeischer.

De gevangene, die in een nederige houding oplettend geluisterd had, wilde antwoorden, maar nog voordat hij zijn mond kon openen, kwam er weer een van die hevige langdurige hoestbuien, die hem schijnbaar haast deden stikken.

„U hoest verschrikkelijk,” zei de directeur. „Gevoelt u zich ziek?”

„Zoo kan ik het niet noemen, directeur, al gevoel ik mij ook niet heel goed. Ik hoest al sedert vele jaren. In den herfst en in het voorjaar wordt het altijd iets erger; maar het is toch telkens weer beter geworden, zonder dat ik er iets bijzonders tegen deed.”

„U wilt u dus niet ziek melden?”

„Ik dank u — neen, directeur!”

„Goed! Moet op den brief van mevrouw Deloria een antwoord worden gestuurd?”

„Dat verzoek ik u.”

„Dicteer dus!”

In het schrijven, dat hij den klerk dicteerde, verzocht de gevangene aan den beheerder van zijn vermogen, nogmaals door de Rijksbank aan Elze Lobener een som te doen uitbetalen, maar onder de uitdrukkelijke voorwaarde, dat deze som uitsluitend ter beschikking van de ontvangster zou blijven en daarvan geen betalingen aan den bewusten schuldeischer gedaan mochten worden. Alle eventuele eischen van hem moesten onvoorwaardelijk geweigerd worden en mevrouw Deloria kon het gerust op een aanklacht laten aankomen.

De brief werd den gevangene nog eens voorgelezen en terwijl hij zijn arm door de spijlen stak, zette hij met flinke letters den naam Malinowski daarop.

„Nu hebben wij hier een tweede zaak,” ging de directeur voort. „Een zekere Frans Krauze, graanhandelaar in Breslau, eischt in een aan den advocaat Hermis gericht schrijven van u vergoeding voor de schade, die hij door gemeenschappelijk gedane grondspeculaties beweert te hebben geleden. Het gaat daarbij over een som van vijfenzeventigduizend Mark. Ik zal u het schrijven van Krauze voorlezen.”

Gedurende deze voorlezing geraakte de gevangene hoe langer hoe meer in een hevige opwindung. Zijn valse wangen werden met een gloeienden bloos overgoten en hij beefde over zijn geheele lichaam.

Toen de directeur vroeg: „Wat hebt u hierop te zeggen?” vergat hij zich zoo ver, dat hij op een heftigen toon, die hier streng verboden was, antwoordde: „Neen, ik erken dezen eisch niet — nooit en nimmer! Het is een onbeschaamdheid — een schurkenstreek.”

Maar met een luide stem viel de ambtenaar hem in de rede: „Bedwing u, en vergeet niet, waar u zich bevindt. U moet hier kalm en bescheiden optreden, als u voor ernstige straffen gespaard wilt blijven. U wilt dus het rechtmatige van den zooveel aangevoerden eisch bestrijden?”

„Ja, directeur, ik bestrijd dat onder alle omstandigheden. Ik kan mij toch niet schaamteloos laten uitplunderen, alleen omdat ik het ongeluk heb, in het tuchthuis te zitten.”

„Daarvan is geen sprake. De rechtbank heeft u immers een beheerder over uw vermogen teruggegeven, om u daartegen te beschermen. Is het dan waar, dat u met dien Krauze zulke zaken hebt gedaan?”

De gevangene aarzelde even met zijn antwoord: toen hij zeide: „Ja, het is waar. Maar hij heeft desondanks niets van mij te vorderen. Men moet hem schrijven, dat hij niets meer van mij zal ontvangen — niets!”

„U laat het dus aan hem over, om die beweerde aanspraken in een proces te doen gelden?”

„Ja, directeur!”

„Zeer goed! — Schrijf dat op, mijnheer Gesner! Maar — is deze graanhandelaar Krauze misschien dezelfde, die u onlangs heeft bezocht?”

„Het is dezelfde, directeur! Mag ik nog iets zeggen?”

„Spreek maar!”

„Ik verzoek u zeer dringend, mij niet meer in de spreekkamer te laten brengen, maar de menschen, die mij willen zien, zonder onderscheid weg te sturen.”

„Welke redenen hebt u voor zoo'n verzoek?”

„Het strenge vonnis, dat ik moet ondergaan, drukt mij geestelijk zoozeer terneer, dat het mij vreeselijke kwellingen bezorgt, tegen mijn zin menschen te moeten aantreffen, wier bezoek slechts uit nieuwsgierigheid of uit lage beweegredenen voortkomt. En uit ware belangstelling komt er niemand — ik verzoek u, directeur, dat te gelooven — niemand! Ik heb noch bloedverwanten noch vrienden in de wereld achtergelaten, bij wie ik zulke belangstelling zou kunnen vermoeden.”

„Dat wil ik wel gelooven, en omdat u er waarlijk slecht uitziet, zal aan uw verzoek zooveel mogelijk voldaan worden. Maar als iemand zich ambtshalve aanmeldt, dan moet ik u natuurlijk laten voorgeleiden, onverschillig, of het u aangenaam is of niet, om den betreffenden persoon te zien. — Hebt u den brief aan den advocaat geschreven, mijnheer Gesner?”

De klerk gaf een bevestigend antwoord, en voorlezing zoowel als onderteekening volgden op eenzelfde wijze als bij het eerste schrijven. Zoowel de directeur als de klerk zetten toen als bevestiging van Malinowski's onderteekening eveneens hun namen daarnaast, en de eerste drukte op den knop van de bel, om den binnenkomenden bewaker te bevelen: „Nummer 19 terug naar de cel.”

Tusschen de twee opzichters liep Malinowski weer de trap op naar de tweede verdieping. Hij was slechts gedurende de eerste weken van zijn gevangenschap in een der gemeenschappelijke slaapzalen ondergebracht. Toen had men hem op zijn verzoek een afzonderlijke cel aangewezen. Terwijl hij zich met beide handen aan den muur vasthield, bleef de gevangene plotseling staan, omdat een nieuwe, vreeselijke hoestbui zijn ziek lichaam schokte. Een golf bloed stroomde uit zijn mond en de ongelukkige viel neer. Medelijdend brachten de bewakers hem naar de ziekenzaal.

Fanny Flapuit zegt:

Het inkomen van 'n man plus wat hij aan schulden heeft is wat de kleeren van zijn vrouw kosten.

XX

Kent u dit medaljon, mijnheer Krauze?”

De graanhandelaar, die op 'n zeer dringend verzoek van den hoofdcommissaris op het politiebureau was gekomen, naderde de schrijftafel van den heer Lintwist, en er kwam een kreet van verbazing over zijn lippen.

„Als ik mij niet heel erg vergis, hoofdcommissaris, dan ken ik het zeer zeker. Wilt u mij toestaan, het nader te bekijken? — Bij den hemel, daar is nauwelijks eenige twijfel mogelijk. Ik heb het immers pas enkele weken geleden in mijn handen gehad. Het is hetzelfde medaljon, dat mijn schoonzuster, uit haar bijouteriekistje nam, om mij het daarin zijnde portret van mijn overleden vrouw te laten zien.”

„Wilt u zoo goed zijn, het te openen?”

„Juist, daar is de barst in het glas. Het brak, toen ik het portret er uit wilde halen.”

„Men heeft, zooals u ziet, getracht het portret weg te nemen. Het is daarbij bedorven en een stukje is in het medaljon achtergebleven. Meent u in dit fragment de gelaatstreken van uw echtgenoot te herkennen?”

„Met alle zekerheid! Iedereen, die haar heeft gekend, zal dit kunnen bevestigen.”

„U herkent het medaljon dus met alle zekerheid als het eigendom van uw vermoorde schoonzuster, mevrouw Abt? En u is overtuigd, dat zij het niet al bij haar leven weggegeven heeft, maar dat het tot aan haar dood in haar bijouteriekistje heeft gelegen?”

„Zoowel op de eene als op de andere vraag antwoord ik met een onvoorwaardelijk ja. Zij had

beloofd, het mij na te laten, en hoe eigenaardig zij ook in menig opzicht was, haar beloften hield zij altijd trouw.”

„En nu zou u natuurlijk graag weten, hoe ik in het bezit van dit veelbetekenend voorwerp ben gekomen — niet waar?”

„Ik moet bekennen, dat ik zeer verlangend ben, om dit te vernemen.”

„Nu, kijk dan eens nauwkeurig naar dit papier, maar onder het zegel van een strikte geheimhouding; want eigenlijk mag ik het u niet laten zien.”

Het papier, dat Krauze met de grootste nieuwsgierigheid in ontvangst nam, had het formaat van een gewonen brief, en een brief moest het ook wel voorstellen, maar het was in ieder geval een brief van een heel bijzonder soort, niet met de hand geschreven, maar samengesteld uit afzonderlijke gedrukte letters en woorden, die keurig naast elkaar waren geplakt en samen het volgende vertelden:

„Dit medaljon kreeg ik een paar dagen geleden op een bruiloft ten geschenke van den heer Emiel Kettner, maar omdat mijn moeder zegt, dat het misschien gestolen is, wil ik met zooiets niets te doen hebben, want ik ben een fatsoenlijk meisje en stuur het liever naar de politie. U kunt het voor mijn part aan mijnheer Kettner teruggeven. Het is mij ook te ouderwetsch; ik wil me niet laten uitlachen.”

„Wat 'n wonderbare beschikking!” zei Krauze met een goedgespeelde ontroering, nadat hij het papier gelezen had. „En gelooft u nu, dat deze Kettner —”

„Of de moordenaar is of met de moordenaars in verbinding staat — ja, dat gelooven wij zeer zeker.”

„En zult u nu dezen man gevangen laten nemen?”

„Een kwartier, nadat het medaljon hier bezorgd was, bevond hij zich al in onze macht.”

„En heeft hij nog niets bekend?”

„Neen. Maar u zult dadelijk kennis met hem maken.”

Hij schelde.

„Is de gevangene Kettner nog in de arrestantenkamer?” vroeg hij aan den binnenkomenden beambte en op een bevestigend antwoord beval hij: „Breng hem hier binnen!”

De man, die van zoo'n vreeselijke misdaad werd verdacht, was meer iemand van een innemend dan een afstootend uiterlijk. Zijn rond, nog jong gezicht toonde de frissche kleuren der gezondheid; zijn krullend haar, evenals zijn zware zwarte baard waren goed verzorgd, en zijn oogopslag had volstrekt niets van de schuwe, onzekere uitdrukking, die men gewoonlijk bij moordenaars vermoedt.

„Nu, Kettner,” zei de hoofdcommissaris op een ernstigen en dringenden, maar volstrekt niet barschen toon, „u hebt intusschen tijd genoeg gehad, om over de zaak na te denken. Wilt u desondanks de bewering nog volhouden, dat het medaljon u onbekend is?”

De gevraagde wierp een vluchtigen blik op het sieraad en haalde zijn schouders op. „Ik kan toch niets anders zeggen, dan wat waar is. Ik zie dat ding hier voor den eersten keer van mijn leven.”

„Hebt u hier in de laatste dagen een bruiloftsfeest bijgewoond?”

„Ja, en dat is toch zeker geen misdaad. Ik ben er heen gegaan voor mijn plezier, zonder iets verkeers te willen doen.”

„Kunt u de namen van de meisjes noemen, met wie u gedanst hebt?”

Kettner schudde zijn hoofd. „Neen, ik heb in dat opzicht een slecht geheugen.”

„Acht u het mogelijk, dat een van die personen het medaljon aan de politie heeft gestuurd en u als den gever heeft genoemd, slechts om daardoor aan een gevoel van wraak te voldoen?”

„Ja, wie kan dat weten? Mogelijk is het natuurlijk.”

„Maar kunt u geen verdenking tegen een bepaald persoon uitspreken?”

De gevraagde glimlachte minachtend.

„Neen, dat zou ik niet kunnen.”

„Hoor eens, Kettner,” zei de hoofdcommissaris met nog meer nadruk, „mij dunkt, dat u de heele aangelegenheid te lichtvaardig beschouwt. Het is een zeer ernstige verdenking, die op u gevestigd werd, en het is voor u van het grootste belang, behulpzaam te zijn bij het achterhalen van den persoon, die het medaljon heeft verzonden. Want

het voorwerp is zeer zeker afkomstig uit het bezit van een vrouw, die kort geleden hier in Breslau vermoord en beroofd werd. Als u waarlijk niets met deze zaak te maken hebt, kan het u toch niet moeilijk vallen, om ons dit op een of andere manier te bewijzen."

"Neem mij niet kwalijk," viel de tooneelspeler hem met een brutale kalmte in de rede, die even goed van zijn onschuld als van zijn verstoktheid kon getuigen, „maar dat wil dan toch zeggen, de dingen ondersteboven zetten. Als u mij gevangen laat nemen, dan is het toch uw zaak, om mij te bewijzen, dat ik iets misdaan heb, en niet omgekeerd. Het is al genoeg, dat ik op uw vragen antwoord. Meer kunt u niet van mij verlangen."

"Nu, Kettner, de officier van justitie zal u er wel over inlichten, of dat genoeg is of niet. Ik ben voorloopig met u klaar. Nog slechts twee vragen! Kent u dien heer daar?"

Hij wees met zijn hoofd naar den hoek, waar Krauze plaats had genomen. De gevangene wendde zich om, keek onverschillig naar den graanhandelaar en gaf een ontkennend antwoord.

Nu schoof de hoofdcommissaris een fotografie naar hem toe, die hij uit den voor hem liggenden bundel acten had gehaald.

"Maar de man, dien dit portret voorstelt, is u toch zeker wel bekend?"

Ondanks den vertrouwvollen toon van zijn vraag had hij beslist weer een ontkennend antwoord verwacht en nauwelijks kon hij zijn verbazing verbergen, toen Kettner in plaats daarvan heel ongedwongen zei: „Ja, dit gezicht moet ik onvoorwaardelijk kennen. Ik weet echter niet dadelijk, waar ik het thuis moet brengen. Het kan nog niet lang geleden zijn, dat ik dien man gezien en gesproken heb. Noemt u zijn naam maar, dan zal het mij wel weer te binnen schieten."

"Ik geef er de voorkeur aan, dien naam voorloopig niet tegen u te noemen. Span dus alstublieft uw geheugen een beetje in."

Kettner scheen waarlijk een minuut lang vlijtig na te denken; maar toen gaf hij het op en zei schouderophalend: „Ik kan het mij op 't oogenblik niet herinneren. Maar dat het weer in mijn geheugen komt, is zeer zeker. Ik moet zelfs meer dan eens den man hebben ontmoet — waarschijnlijk op reis, want als het hier in Breslau was geweest, zou ik het mij in ieder geval vlugger herinneren."

"Nu, u hebt immers den tijd, om er over na te denken," zei de hoofdcommissaris kalm, terwijl hij de fotografie weer tusschen de acten legde: „Verzuim slechts niet, het mij mee te deelen, als uw geheugen zich zou aanmelden."

Op zijn wenk werd Kettner, die voortdurend zijn onverschillige houding had bewaard, weer weggebracht en Lintwist wendde zich tot den graanhandelaar, die onbeweeglijk in den halfdonkeren hoek op zijn stoel was blijven zitten.

"Nu, mijnheer Krauze, u had intusschen wel gelegenheid genoeg, om den man te bekijken. Herinnert u zich, hem ooit bij uw schoonzuster te hebben gezien?"

De aangesprokene stond langzaam op. Het gezicht van den man, die misschien de moordenaar van de ongelukkige mevrouw Abt kon zijn, moest hem toch zeer ontroerd hebben, want zijn gezicht was heelemaal vaalbleek en zijn dunne lippen beefden, toen hij ging spreken.

"Neen," antwoordde hij, „noch bij mijn schoonzuster, noch ergens anders. Hij was mij geheel onbekend."

"Zooals ik nu geloof, is hij ook niet de eigenlijke vader, maar slechts een van zijn medeplichtigen. Maar het was toch zeer merkwaardig, dat hij in de fotografie van den overleden Beyer het portret van een bekende meende te zien. Een of andere geheimzinnige samenhang moet er toch zeer zeker bestaan."

"Ik geloof veeleer, mijnheer," viel Krauze gejaagd in, „dat een toevallige gelijkenis hem op een dwaalspoor heeft gebracht. Hij komt door zijn beroep met zooveel menschen in aanraking."

"Dat wel, maar zijn verzekering klonk zoo beslist, en hij scheen steeds zekerder van zijn zaak te worden, toen hij het portret langer bekeek. Ik ben inderdaad zeer nieuwsgierig, wat daarmee ten slotte bereikt zal worden. — Ha, bent u daar weer, Braun! Nu, is er nieuws?"

De commissaris aarzelde, terwijl hij door een vragend gebaar op den graanhandelaar wees. De hoofdcommissaris ging echter lachend voort:

„Voor mijnheer Krauze, die zich als een vrijwillige en ijverige medewerker heeft gedragen, behoeven wij, wat den moord op mevrouw Abt betreft, geen geheimen te hebben. Of u moest bijzondere redenen hebben..."

"Neen, hoofdcommissaris, wat ik wilde berichten, is op stuk van zaken niet zeer belangrijk. Ik heb Hubner nauwkeurig laten nagaan en het is zeker waar, dat de gevangenneming van Kettner, waarvan hij twee uur geleden kennis kreeg, hem ten eerste verontrust en opwindt. Hij heeft eerst een heelen tijd doelloos in de straten rondgelopen."

"Misschien om een nieuwen bestuurder voor zijn „museum" te zoeken?"

"Neen, van zoo'n bedoeling was volstrekt niets te bemerken. Hij ging ten slotte naar mevrouw Deloria, bleef ongeveer twintig minuten bij haar en keerde toen terug naar zijn logement. Verschillende woorden, die hij tegen den portier heeft gezegd, doen vermoeden, dat hij voornemens is binnenkort van hier te verdwijnen."

"Dat zullen wij toch maar liever beletten. Hij wordt toch zeker nog goed in het oog gehouden?"

"Zeer zeker, hoofdcommissaris. En die beide beambten hebben het bevel, om hem bij een eventuele poging tot vluchten, op het oogenblik van zijn vertrek gevangen te nemen."

Zondagsstemming

*

*'s Zondags lijken alle straten
Kil en kaal en preemd verlaten*

*En wij, nette Zondagsmensen
Met de groote en kleine wenschen.
Met de afgemeten passen
En de plekkeloze jassen.
Gaan in geesteloos gekuier.
Soms in eindeloos geluier
Onder 't eeuw'g flirt-gedoe,
Van huis af en naar huis toe.*

*Maar de oude grijze toren
Peinst en doet Gods tonen hooren....*

J. HARTMAN.

"Zeer goed, dat zal voorloopig wel genoeg zijn. Ik zou het eerste verhoor van Kettner door den officier van justitie afwachten, voordat ik met betrekking tot dezen Hubner verdere maatregelen neem. Zorg er slechts voor, waarde Braun, dat wij ieder oogenblik kunnen ingrijpen. Maar wat hebben wij daar nu?" De dienstdoende politieagent was met een visitekaartje binnengekomen, en zei:

"De dame verzoekt den hoofdcommissaris dringend om een kort onderhoud!"

"Mevrouw Deloria!" riep Lintwist haast vrolijk, nadat hij het kaartje had gezien. „Haar komst is ongetwijfeld een gevolg van het bezoek, dat Hubner zooeven bij haar heeft afgelegd. Zij zal iets tot zijn voordeel willen uitbrengen. Natuurlijk moet zij binnenkomen! En u, Braun, moet in ieder geval bij het gesprek tegenwoordig blijven."

"Maar ik, hoofdcommissaris, verzoek dringend mij te mogen terugtrekken," zei nu de graanhandelaar, terwijl hij ongerust naar de deur keek, waardoor mevrouw Deloria binnen moest komen. „Het zou die dame misschien doen ontstellen, als zij mij hier zag."

"U hebt gelijk, mijnheer Krauze. Ga intusschen daar in de zijkamer. Maar als uw zaken het toelaten, zou ik u willen verzoeken, daar te wachten, tot ik u weer laat roepen. Ik heb toch misschien nog een en ander met u te bespreken."

Krauze gunde zich nauwelijks den tijd, om iets van een toestemming te prevelen en hij had verstandig gedaan, zich te haasten, want bijna in hetzelfde oogenblik, toen hij de deur van de zijkamer dichtdeed, ruischte de voormalige schoolrijdster aan den tegenovergestelden kant over den drempel.

Zij was prachtig gekleed. Met haar koninklijke gestalte zag zij er mooier uit dan ooit. In haar gezicht en in den toon van haar stem bleek niets van verlegenheid of opwindings, toen zij na een lichte

buiging tegen den hoofdcommissaris zei: „Het spijt mij zeer, heeren, u nogmaals lastig te moeten vallen; maar ik bevind mij in zoo'n eigenaardigen toestand, dat ik wel moest besluiten, om dezen niet zeer aangename stap te doen. Ik wilde mij namelijk persoonlijk ervan overtuigen, dat de politie er niets op tegen heeft, als ik Breslau voor een onbepaalden tijd verlaat."

"De politie heeft slechts in enkele gevallen het recht, iemand in zijn persoonlijke vrijheid te beperken," antwoordde Lintwist ontwijkend, maar zeer beleefd, „en als u niet zelf van meening is, dat zoo'n geval bij u zou kunnen bestaan..."

"Ja, heeren, hoe kan ik dat weten!" viel mevrouw Deloria levendig in. „Ik heb in den laatsten tijd zulke eigenaardige dingen ondervonden, dat men het mij niet kwalijk kan nemen, als ik eenigszins angstig en wantrouwend ben geworden. Die raadselachtige geschiedenis met de belastingkwitantie van mijn overleden broer staat mij maar steeds voor den geest, en nadat ik in deze zaak voor u een letterlijk verhoor moest ondergaan, droom ik bijna iederen nacht, dat men mij gevangen neemt en als de moordenaar van een oude vrouw veroordeelt. Ja, ik zou zelfs eens de doodstraf hebben ondergaan, als het bellen van den bakkersjongen mij niet in het laatste oogenblik had gewekt. U begrijpt, dat deze toestand op den duur alles behalve aangenaam is."

Zij had met een lachend gezicht van haar angsten verteld en ook de hoofdcommissaris glimlachte. „Zooals ik vermoed, wilt u dus voor die akelige droomen op de vlucht gaan."

"Ja. Daarvoor en voor het afgrijselijke spook van de verveling, die altijd zoo vreeselijk voor mij is geweest. Het is mij hier in Breslau te saai en te eentonig. Ik moet licht en lucht en vrolijke kleuren om mij heen hebben. Het verlangen daarnaar ligt nu eenmaal in mijn karakter. Ik denk voorloopig met mijn gezelschapsjuffrouw naar Berlijn te gaan, omdat ik iets te bespreken heb met den Argentijnschen gezant over een erfenis, en van daar wilde ik naar het Zuiden gaan. Maar ik wil liever de laatste voorbereidselen niet maken, voordat ik van de politie heb vernomen, dat zij mij niet meer noodig heeft. Ik stel mij hiermee voor iedere gewenschte inlichting te uwer beschikking. En als u het raadzaam acht, dat ik mijn adres nog opgeef, dan ben ik, ofschoon niet graag, daartoe bereid."

"U kunt reizen, wanneer en waarheen u wenscht, mevrouw Deloria. Maar wel moet ik u daarover eenige voorschriften geven."

"Mijn getuigenis is dus niet meer noodig? De zaak van de belastingkwitantie is dus al door u opgehelderd?"

"Dat niet. En het zou heel goed mogelijk zijn, dat wij in den verderen loop van het onderzoek nog een of andere inlichting van u zouden verlangen. Maar dat kan ongetwijfeld zeer goed schriftelijk gebeuren en het zou dus genoeg zijn, als u ons tijdens uw afwezigheid steeds in het bezit van uw tijdelijk adres wilde laten."

"Met het grootste genoegen, want ik ben volstrekt niet van plan, mij te verstoppen. Zoodra ik in Berlijn een geschikte woning heb gevonden, zal ik u daarvan kennis geven, en hetzelfde zal gebeuren, zoodra ik van verblijfplaats verander."

"Wij zullen u daardoor zeer verplicht zijn," zei de hoofdcommissaris. En daar hij er verder niets bijvoegde, kon mevrouw Deloria na een beleefde buiging vertrekken.

"Wat zegt u daarvan, Braun?" vroeg Lintwist, toen zij weg was. „Hebt u ooit zooiets ondervonden?"

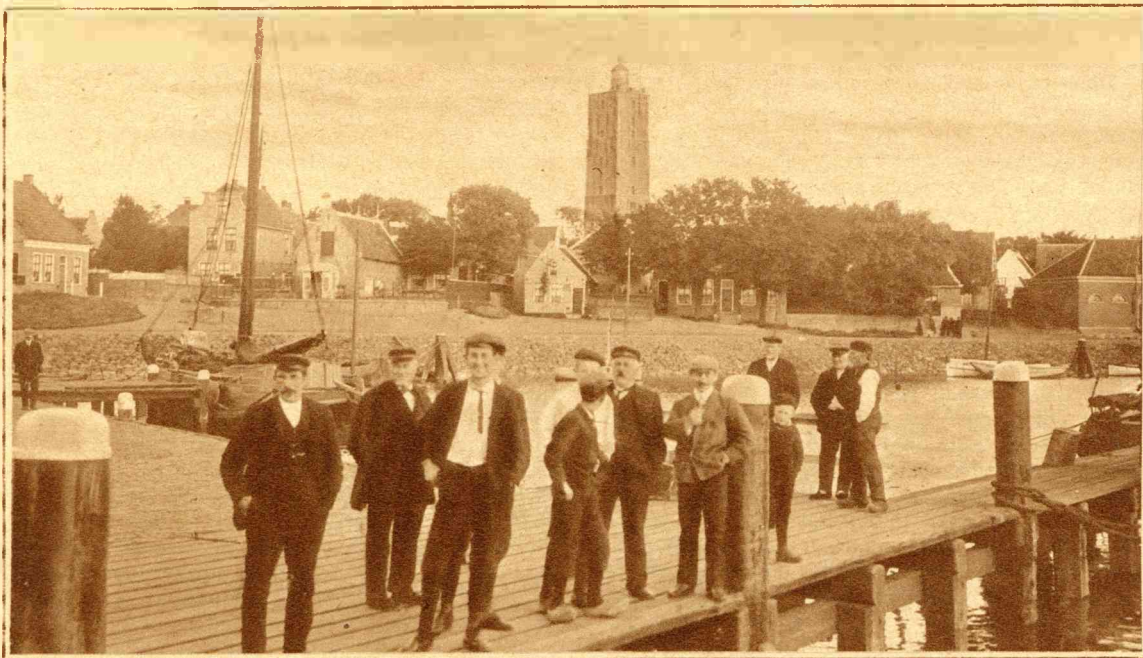
"Die dame is in ieder geval een zeer interessante persoon, over wier hoedanigheden en plannen wij toch niet genoeg ingelicht zijn. Want ik ben overtuigd, dat ook haar huidige bezoek slechts een fijne zet in haar goed berekend spel is geweest."

"Natuurlijk. Maar juist, omdat wij nog niets weten, moeten wij ons voorloopig nog houden, alsof wij volstrekt niet aan haar onnoozelheid twijfelden."

"En als zij van de gelegenheid gebruik maakt, hoofdcommissaris, om voor altijd te verdwijnen?"

"Daar ben ik niet bang voor. In het begin zal zij zeer zeker haar verblijfplaats zeer juist opgeven en wij moeten er dan voor zorgen, dat wij haar nooit uit het oog verliezen. Die vrouw handelt vast volgens een vooraf gemaakt plan, en bij zulke menschen komt men volgens mijn ervaring altijd veel gemakkelijker achter hun streken dan bij minder slimme, die slechts de ingeving van het oogenblik volgen."

(Wordt voortgezet)

Aan de haven te West-Terschelling met op den achtergrond den „Brandaris”, den bekenden vuurtoren.

Waar't brandt op de kusten

VERTELLINGEN VAN TERSCHELLING

't Is een machtige gewaarwording, wanneer daar 's avonds tegen donker plots het krachtige vuurtorenlicht van Terschelling wordt ontstoken.

Dan zwaaien maar aanhoudend uit den top van den massalen Brandaris — „het vuur” zooals de Skillingers het vuurtorenlicht noemen — die machtige breeder wordende lichtbundels. Lijk geweldige slagwaarden slaan ze maar regelmatig in 't rond; snel op elkaar volgend. Nauwelijks is de eene lichtende bundel weggeleden over de donkere duintoppen, om vèr, vèr in zee te lichten, of een tweede lichtwiek komt fluks aangedreven en zet de wazige duinen voor een wijle in lichten gloed, om eveneens heur weg te vervolgen over het uitgestrekte vlak der Noordzee. Telkens weer wanneer ik op Skilling kom, vind ik het Brandarislicht majestueus en van groote bekoring.

Zoo houdt daar elken nacht de groote toren de wacht aan der duinen voet en zendt zijn lichtende stralen mijlen ver zeewaarts om de zeevarenden te waarschuwen, dat ze vèr dienen te blijven van de machtig groote zandbanken en „platen”, die zich daar voor „de ijzeren kust” uitspreiden....

En als daar „het vuur” is ontstoken in den machtingen reus, dan bloeit de gezelligheid op in de ruime gelagkamer van hotel „Nap”, waar zoo nu en dan zoo'n verweerde oude zeerot komt binnenvallen, aan wiens innemend snuitwerk je onmiddellijk kunt zien, dat hij leuk kan vertellen.

Dan schik je maar bij aan de groote ronde „kletstafel” of in het gure getij om de kachel en zet je te luisteren naar de eenvoudige, maar zoo veelzeggende vertellingen van de zee, die hun land omspoelt en waaraan ze hun hart hebben verpand.

En het zijn vooral de schipbreuken, die voor de Skillinger kust hebben plaats gevonden, die meer malen het onderwerp van het gesprek vormen, wanneer bij storm en ontij de zee zoo rauw kon zijn. Onder de talrijke scheepsrampen in de omgeving van het eiland zijn enkele bijzonder bekend gebleven, hetzij door de kostbare lading of wel om de enorme moeilijkheden aan de redding der schepelingen verbonden.

Zoo strandde daar in het jaar 1820 in de Skillinger gronden op de zoogenaamde Boschplaat het Engelsche stoomschip „Flora”, waarbij een groot deel der bemanning werd gered, doch schip en lading geheel verloren gingen. Een gelijk lot trof de „Willemsburg”, het Duitsche landverhuizerschip, dat 43 jaar later bij Oost-Terschelling strandde en waarbij niet minder dan driehonderd opvarenden verdronken.

Uit de laatste jaren vallen nog een paar merkwaardige schipbreuken te vermelden. De „West Arvadas” van Galveston, op weg naar Bremen en geladen met 20.000 balen katoen ter waarde van tien miljoen gulden, liep bij stormweer achtereenvolgens op een tweetal mijnen, waarvan de tweede brand deed ontstaan.

Hierdoor ging de kostbare lading verloren. Gezagvoerder en bemanning verlieten het schip in de sloepen. Een sleepboot van den bergingsdienst der firma Doeksen te West-Terschelling trok er op uit, toen het schip bleef drijven, waarbij een tiental personen van „de Vol-

harding” aan boord van het gestrande vaartuig ging, om de verbinding met de sleepboot tot stand te brengen.

Toen ontplofte echter nog een tweede mijn, waarbij de tien personen van boord werden geslingerd. Ze werden opgepikt door „de Volharding”, die ze overgaf aan de bekende reddingsboot „de Brandaris”, die inmiddels ook bij het tooneel van de ramp was aangekomen.

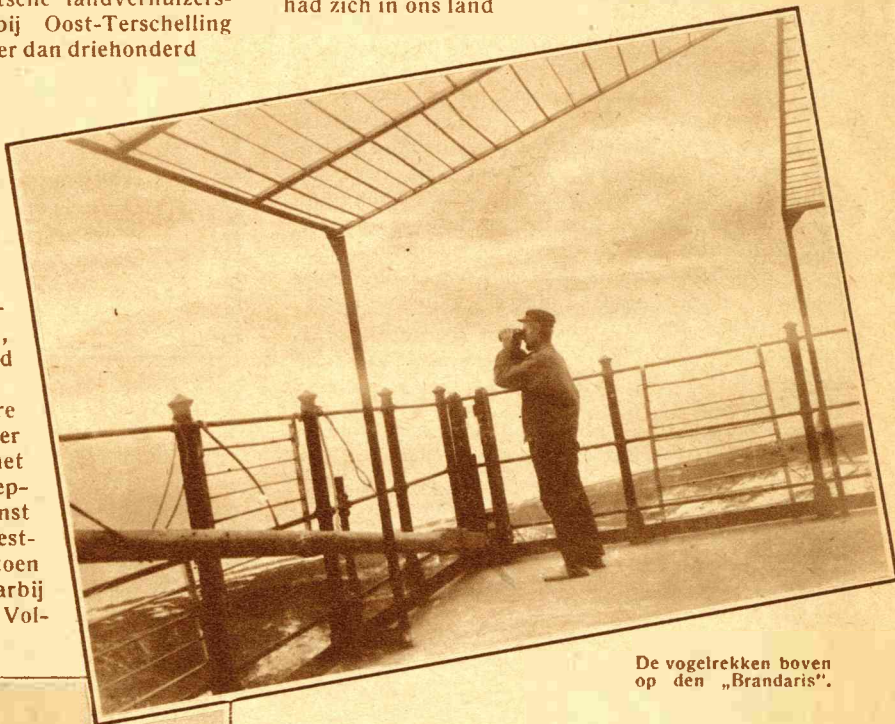
Ongetwijfeld mag het een wonder worden genoemd, dat bij deze groote zeeramp slechts één persoon is verdronken; 47 werden gered.

In de herinnering van alle Skillingers leeft echter nog voort het vergaan van de „West-Aletha”, die den 12en Februari 1920 in de Terschellinger gronden strandde. De zes en veertig leden der bemanning werden door de wakkere kerels van de reddingsboot „de Brandaris” gelukkig aan de golven ontrukkt.

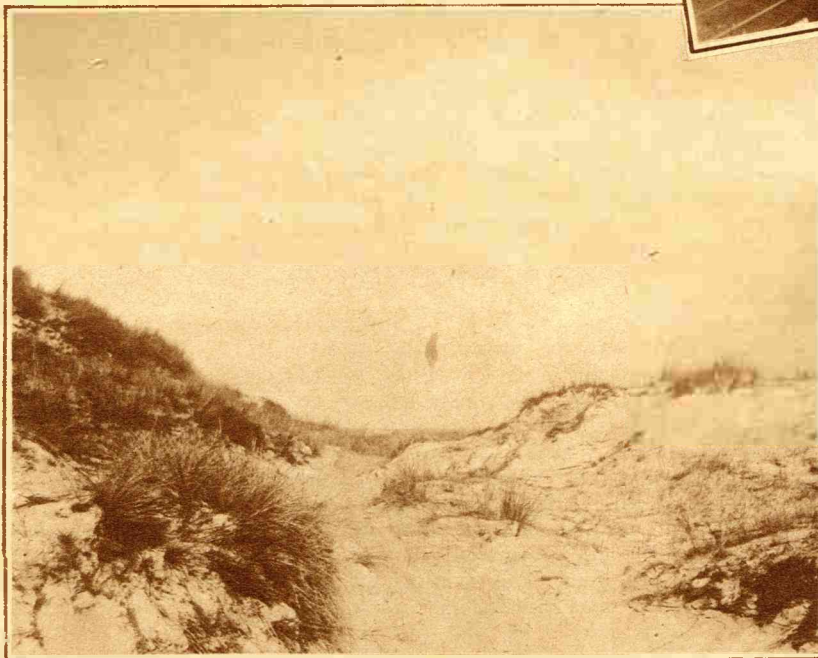
Het groote schip, geladen met Fransche wijnen, was echter verloren. Trots de gevaarlijke plek, waar de West-Aletha zit, heeft men ruim een jaar gewerkt om zooveel mogelijk de kostbare wijnlading te bergen.

Langzaam maar zeker zonk het schip echter weg in het drijfzand. Door de geweldige stormvloedden is het wrak later door midden gebroken, zoodat men nu tusschen de beide helften kan doorvaren. Geen stranding leeft echter langer voort bij de Skillingers dan de ramp van „de Lutine”.... het goudschip. Laat ik er iets van vertellen.

't Was in het jaar 1799, den tijd, toen de Franschen in ons land waren. Alles stelde men in het werk om van de destijds zoo gehate bezetting vrij te komen en een Engelsch leger had zich in ons land

De vogelrekken boven op den „Brandaris”.

Tusschen de duinen!

geposteerd, om mede te trachten de Franschen te verdrijven. 't Was een bange tijd; óók met den handel. Aanzienlijke handelshuizen in Hamburg dreigden bankroet te zullen gaan, daar de suikerprijzen plots met 40 procent daalden en buitengewone verliezen werden geleden. Men had alzoo behoefte aan groote geldleeningen en de Goldsmids, enorm rijke bankiers te Londen besloten, aan de Hamburgsche handelshuizen de benodigde credieten te verstrekken.

Omtrent deze Goldsmids was destijds een eigenaardig verhaal in omloop.

De vader van de bankiers, de oude Aäron, die millionair was, had, zoo vertelde men, van een ouden Rabbi, dien hij hoog vereerde, een verzegeld pakket geërfd, waarop dit eigenaardige opschrift was vermeld: „Indien gij de zegels van dit pakket ongeschonden laat, zal uw huis bloeien als een laurierboom, doch indien gij ze verbreekt zal het kwade u vervolgen”.

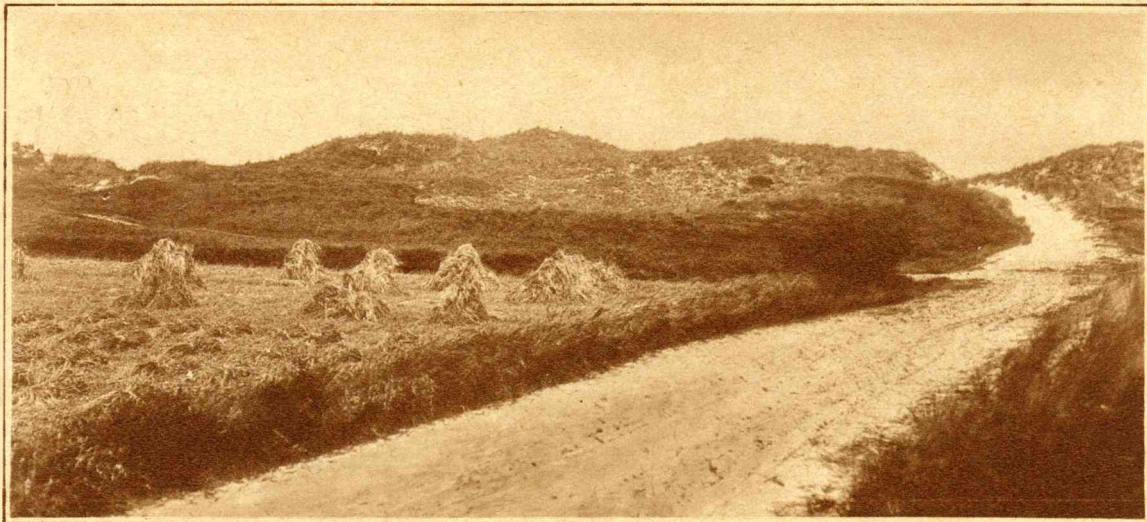
De oude Goldsmid bewaarde het pakket aanvankelijk zeer zorgvuldig en zijn rijkdommen vermeerderden met den dag. Doch ten slotte kreeg zijn nieuwsgierigheid de overhand en Aäron verbrak

de zegels. Enkele uren daarna vond men den oude dood in zijn leunstoel met een verguld perkament, waarop allerlei geheimzinnige teekens, in zijn hand.

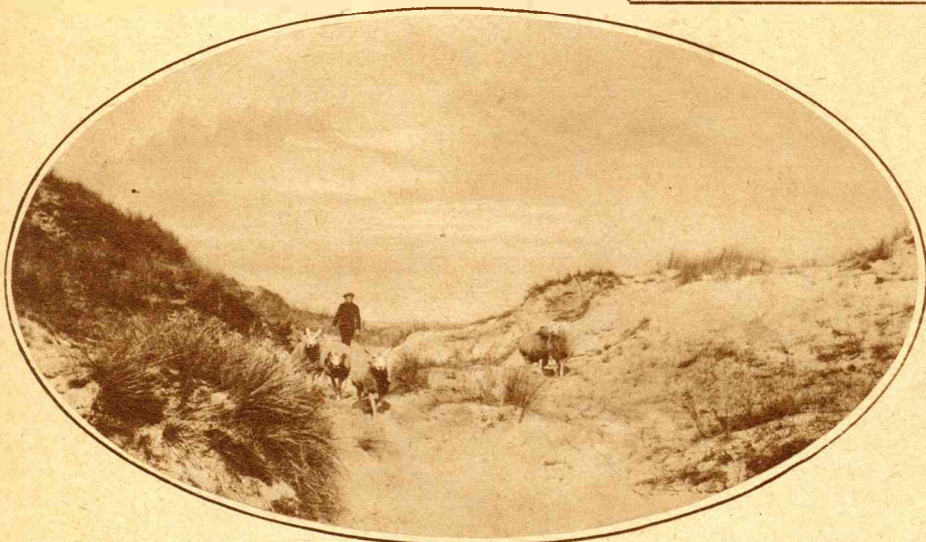
Zijn vier zoons, eveneens millionairs, zetten het bloeiende bankbedrijf van hun vader voort, doch de sombere voorspelling van den ouden Rabbi zou in vervulling gaan.

Nu keeren we terug naar het jaar 1799, toen de Goldsmids verscheidene millioenen aan gouden staven, Louis d'ors en Spaansche piasters aan boord van „de Lutine” lieten brengen, welke groote kapitalen bestemd waren voor verschillende bankiershuizen in Hamburg.

Deze „Lutine” was oorspronkelijk een Fransch fregat geweest, bewapend met 32 stukken geschut. In het jaar 1793 was het met meerdere schepen aan de Engelschen prijs gegeven. De regeering liet het schip pantseren voor de gewichtige zending. Behalve de millioenen van de Goldsmids, werden ook door de Engelsche regeering machtige sommen

Langs den duinweg.

n een duinpan.

aan boord gebracht, die bestemd waren voor onderhoud van hun leger, hetwelk tijdelijk in Holland vertoefde. Zoo had „de Lutine” dus feitelijk een tweeledige bestemming. Allereerst kreeg het goudschip opdracht om koers te zetten naar de reede van Texel, waar het geld ten behoeve van het leger zou worden gelost, waarna het fregat met zijn kostbare lading naar Hamburg moest opvaren. De bemanning bestond uit 300 koppen, waaronder verschillende aanzienlijke Britsche onderdanen.

Den 9en October van het jaar 1899 verliet het goudschip de haven van Yarmouth. Toen echter de Hollandsche kust in zicht kwam, stak plotseling een hevige storm op. Hoog zwiepten de golven op; de Lutine geraakte spoedig stuurloos, werd uit den koers gedreven en strandde weldra op de „gronden” van Terschelling. Onmiddellijk trachtten de Skillingers hulp te bieden, doch wegens het noodweer was dit onmogelijk, waarom besloten werd den morgen af te wachten.

Toen men met booten te hulp kwam, bleken de reddingspogingen reeds te laat; het goudschip bleek met man en muis vergaan. Alleen op de groote zandplaat „de Noordsvaarder” dreven tachtig drenkelingen aan. In de nabijheid van den Terschellinger vuurtoren „het Engelsche kerkhof” genaamd, werden meer dan twee honderd opvarenden der Lutine begraven. Slechts één persoon, de scheepsklerk, spoelde aan op Vlieland en kon vóór zijn dood nog mededeelingen doen, welk rijkbeladen schip dien nacht was vergaan.

Niet te verwonderen, dat men in den loop der jaren heel wat pogingen heeft aangewend om de schatten te bergen.

Aanvankelijk berustte de leiding van dit werk bij den heer F. P. Robbée, tot 1808 Drossaard en Opperstrandvonder van Terschelling. Verschillende zakken met Louis d'or en Spaansche piasters heeft men in den beginne aangebracht. In later jaren is een maatschappij opgericht, aan wier hoofd stond de heer P. Eschauzier, burgemeester van het eiland, die van Koning Willem I het uitsluitend recht had ontvangen om het bergingswerk op „de Lutine” voort te zetten, onder voorwaarde, dat de helft van de opbrengst aan den Staat moest worden uitgekeerd.

Dit Staatsdeel is later geschonken aan de Engelsche regeering, die het op haar beurt heeft

overgedragen aan de Assurantiemaatschappij „Lloyd.”

Wat al pogingen heeft men voor en na in het werk gesteld om de millioenen boven water te krijgen! Doch tot dusver vrijwel tevergeefs. Steeds dieper zonk de Lutine weg in het drijfzand.

Ook in de laatste jaren tracht men met moderne zandzuigers weer bij het wrak te komen. Meermalen wordt het moeilijke werk

echter door de zware zeeën onmogelijk gemaakt.

Zooals ik reeds eerder opmerkte leeft de Lutine-ramp nog steeds onder de Skillinger bevolking voort en bij een bezoek aan het schilderachtige eiland toonen enkele oude bewoners u nog wel enkele geldstukken, afkomstig uit het goudschip, dat daar nu reeds meer dan een eeuw rust onder het drijfzand. Ieder jaar opnieuw, wanneer daar de beruchte najaars- en voorjaarsstormen komen, loert er de zee op haar prooi. Wanneer echter in donkeren avond of nacht de golven huizenhoog komen aanstormen en het „brandt” op de kust, dan flitst daar voortdurend het enorme slaglicht van den massalen trouwen wachter, om te waarschuwen, dat men op zijn hoede dient te zijn.

Doch dan zijn tevens paraat onze dappere mannen van de reddingboot: de blauwe zeeridders,

om onmiddellijk zee te kiezen, wanneer daar in de verte uit „de gronden” de noodseinen omhoog gaan.

Wat al heldendaden zijn er in den loop der jaren door de moedige Skillingers verricht, wanneer ze in stormachtige nachten hun leven waagden om, hetzij met de reddingboot, hetzij met de sleepbooten der bergingsmaatschappijen te trachten bij de gestrande schepen te komen.

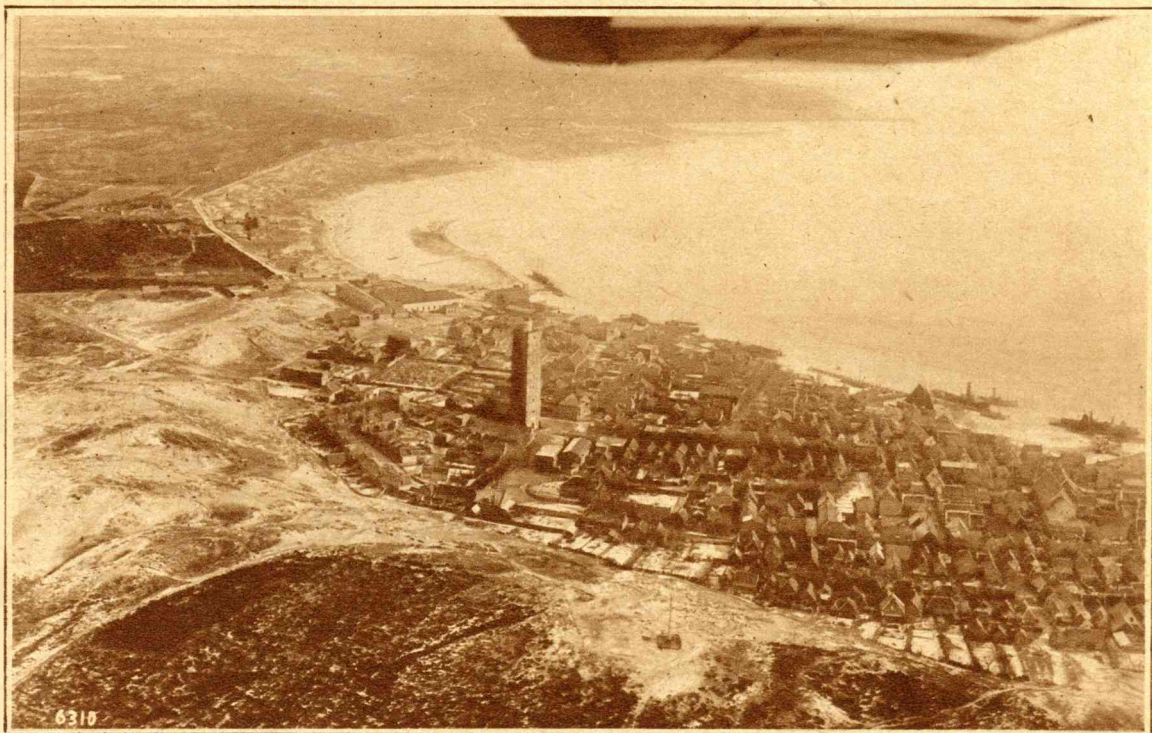
Een lange reeks van moeilijke tochten.

Van November 1910 tot Februari 1920, dus binnen een tijdsbestek van tien jaren heeft de voormalige reddingboot „de Brandaris” behalve de talrijke oefeningstochten, meer dan 85 reizen ondernomen om schipbreukelingen te redden. Op zestien van deze geweldig zware tochten slaagde zij er in niet minder dan 227 menschen aan de golven te ontrukken. In andere gevallen verleende zij belangrijke hulp door in nood verkeerende vaartuigen vóór te stoomen, ankers uit te brengen, aanwijzingen te geven of andere diensten te bewijzen... vaak ten koste van eigen leven. Gedurende de jaren 1867 tot 1869 vergingen er bij de Skillinger kust niet minder dan drie loodskotters, waarbij dertig loodsen, de meest bekwame zee-lieden, in de golven omkwamen.

Droeve herinnering wekt de vermelding, dat de sterke motorboot „de Brandaris”, die in November 1910 als reddingboot op het eiland Terschelling werd gestationneerd, zelf vergaan is bij een poging tot redding en waarbij van de geheele bemanning er niemand weerkeerde.

Toch geeft men den strijd tegen de woedende elementen niet op en een nieuwe motorreddingboot werd gebouwd, die bij noodweer wederom op haar post is.

Hulde aan de Skillinger redders: de helden der kust. D.

Terschelling vanuit de lucht gezien.

(Foto K.L.M.)

De bewoners van het eiland Madoera, op slechts eenige kilometers afstand Noord-Oostelijk boven Java gelegen, zijn bekend om hun bedrevenheid in de pottenbakkerskunst. We mogen hier gerust van kunst spreken als men ziet welke fraaie

EEN POTTENBAKKERIJ OP

ENBAKKERIJ OP *MADOERA*

resultaten door deze menschen, ondanks hun primitieve materialen, bereikt worden. Hier ziet men zoo een luchtige, zonnige werkplaats waar potten van allerlei vorm en gedaante onder de kundige handen der vaklui gemodelleerd worden

DE STORM

DOOR JOH. PEERDEMAN

Frederik was lang en bonkig-breed. Hij had den log-schommelenden gang van sterke mannen. Hij was de sterkste vrijgezel uit Burkoom en drie dorpen uit den omtrek.

Hij kon hard en stug werken, weken achtereen. Maar nu en dan zocht hij wel eens rumoerige kameraden op, en op zoo'n avond kwam hij dan meestal zingend thuis.

Moeder Halvard, de vrouw, bij wie hij al jaren in de kost was, zei dan maar niets en was blij als hij eindelijk zonder ongelukken in z'n bed lag. Na zoo'n avond werkte hij dan weer dagen, weken...

„Och,” zei moeder Halvard soms tegen de bureu, „Frederik moest 'n vrouw hebben, die hem 'n beetje aan het lijntje hield. Hij is 'n doodgoeie jongen, maar de kruimels steken hem wel eens. Hij verdiende 'n goed wijf; en 'n vrouw zou geen beroerde kerel aan hem hebben. Heb je wel 'ns gezien hoe dol hij is met kinderen? Altijd zwermen er 'n paar in z'n werkplaats en 's avonds in het gras buitelen ze kopje — op en over hem heen. —”

Frederik was 'n vriend van al de kinderen uit de buurt. Hij speelde met hen zoo voorzichtig en teeder als 'n grootvader met z'n kleinzoon.

Hij was groot en sterk. De mannen keken met eerbied tegen hem op, de vrouwen 'n beetje schuw. Maar zij, die hem goed kenden, wisten dat Frederik in z'n hart ook haast nog 'n kind was.

Moeder Halvard kende haar kostganger goed.

Frederik was 's morgens al vroeg in z'n werkplaats. Hij was timmerman en had veel werk onderhanden. Dat kwam door den langen winter en het late voorjaar. Dikwijls kwamen nu boeren z'n erf oprijden om te zien of hun egge al klaar was of wanneer hij nu tijd had om aan hun schuur te beginnen. Op 'n nacht was er 'n storm komen opzetten, huilend en gierend uit het Zuid-Westen. Tegen den morgen werd het nog erger. Dakpannen rammelden hier en daar naar beneden; oude verweerde schoorsteenen stonden te wankelen. De storm vocht gierend in de boomen; stoof bulderend door de dorpsstraat als 'n leger vreemde woeste mannen in suizenden stormpas en schriklijk wapengekletter.

Frederik was in goede stemming. Storm bracht altijd werk...

Om 'n uur of tien kwam 'n jonge boer het erf van Frederik opgejaagd. Hij lag voorover op het paard om den rukkenden wind.

„Frederik, kom gauw, gauw.... De boerderij staat op instorten. De Zuidkant is al heelemaal ingewaaid. Bij den smid staat 'n paard voor je...”

Weg was de boer weer. Hij moest nog redden wat er te redden viel. Zoo'n storm had hij in jaren niet beleefd.

Tien minuten later zat ook Frederik op 'n ongezadeld paard met wat gereedschap op den rug gesnoerd. Met de vlakke hand gaf hij het paard 'n slag in de lenden en voort ging het.

Hij zat rechtop en voelde met behagen hoe de stormvlagen aan hem rukten en gierden om z'n kop. Vooruit...

Hij voelde zich als 'n woeste ridder, die uittrok op een gevecht.

Annemie, de potten- en pannenleuster, had, als alle dagen, haar wagentje opgeladen en haar hit ervoor gespannen.

Haar buurvrouw schudde achter het raam haar hoofd. „Het is geen weer voor je meid,” schreeuwde ze, „je waait met diggels en hit 't land op of in de sloot. Blijf thuis.”

Maar Annemie schudde het hoofd. Ze moest er wel op uit. De hit had geen haver meer en zichzelf.... O God, ze was zoo arm. Zoo arm als niet één op het dorp vermoedde. Ze zou met dit weer wel niet veel verkoopen. Dat was te voorzien. Maar al verdiende ze maar 'n stuiver of achttien, twintig....

En zoo worstelde ze, samen met den kreupelen hit, door den storm.

Buiten het dorp lag de hoge dijk om den Veldwijkerpolder. Dien dijk moest ze over naar den polderweg. Ze was nog geen honderd meter op den dijk of ze begreep, dat ze beter had gedaan met buurvrouw's raad

op te volgen. Het stormde op den dijk zoo hard, dat ze niet op haar karretje kon blijven zitten. De angst omkneep ineens haar hart, want ook de hit wilde niet meer verder en stond stil, z'n kop diep gebogen. Wat moest ze nu aanvangen?

Ze trok nerveus aan de leidsels en schreeuwde: „Keeren.... Terug....” Het was haar gewoonte om altijd tegen den hit te praten. „We gaan weer naar huis.”

De dijk was hoog en smal, de storm verschrikkelijk. De kreupelen hit was slap in de pooten, omdat hij altijd zoo weinig in z'n ruif vond. Het kon niet uitblijven....

De hit deed 'n paar stappen en één wiel raakte van den weg. Annemie gilde en rukte aan de leidsels, terwijl ze moeite had, staande te blijven. Ze keek in doodsangst naar hulp. In de verte zag ze iemand aankomen, hoog te paard. Maar het was te laat....

De hit liet zich door de wagen achteruit slepen van den dijk, ondanks het kermen van Annemie. Ze gleed, struikelde, en rolde mee naar beneden.

Onder aan den dijk kantelde het wagentje en het geluid van brekende schalen en potten klonk even boven den storm uit. Annemie trachtte op te staan, maar stootte haar knie zoo vreeselijk, dat de sterretjes haar voor de oogen dansten. Half bezwijmd bleef ze liggen....

Van verre zag Frederik het armelijke negotiekarretje van Annemie den dijk afrijden. Hij gaf het paard drie hevige slagen achtereen op de flanken en wierp zich voorover, zoodat de waaiende manen van het dier in z'n gezicht sloegen. Hij zou 't in deze houding niet lang kunnen uithouden, voelde hij. Het gereedschap op z'n rug knelde hem zeer.

Hij joeg het paard regelrecht naar beneden en sprong veel te heftig van het paard, zoodat hij bijna midden in de scherven viel.

Annemie lag met 'n bleek gezicht en stil als 'n doode. Haar mond was half geopend en vanaf de haren liep, schuin over haar wang, 'n dun bloedstreepje. Hij schrok en kreeg ineens 'n ellendig, hulpeloos gevoel. Als ze maar niet dood is.... Hij wist niet waar hij 't eerst mee beginnen zou.

tot z'n oneindige verlichting richtte Annemie zich ineens 'n weinig, op haar elleboog steunende, op en wees naar den hit, die nog steeds in het knellende tuig lag te spartelen. Hij begreep: de hit moest eerst geholpen worden.

Met 'n paar rukken aan 't tuig was de hit vrij. Toen sloeg hij z'n handen onder den rand van het omgeslagen karretje en zette het zonder noemenswaardige inspanning op de wielen, greep het nog

snuivende boerenpaard en met behulp van het dier sleurde hij alles den dijk weer op. Nu Annemie zelf nog. Hij voelde zich wat verlegen. Hij wist niet goed, hoe hij met haar aan moest.

„Kan je nog lopen?” vroeg hij haar.

Ze knikte en probeerde om te gaan staan, terwijl hij haar steunde. Maar toen ze stond, sloot ze haar oogen van de pijn en ging weer zitten. Toen nam hij haar als 'n kind op, wat verlegen en zich verwonderend over haar gering gewicht. Hij kreeg 'n vreemd-teeder gevoel, toen hij zoo met die arme jonge vrouw in z'n armen tegen den dijk opklauterde. Het werd wonderlijk warm van binnen. Waarom hij het deed wist hij zelf niet, maar even hield hij haar langer zoo vast dan strikt noodig was, haar hoofd zoo houdend, dat het in de luwte lag voor z'n breede borst. Toen legde hij haar zoo voorzichtig in het wagentje op 'n paar zakken alsof ze 'n pas geboren kind was.

Ze opende haar oogen en keek hem dankbaar aan. Hij werd er verward van.

„Stil,” schreeuwde hij boven het loeien van den storm uit, hoewel ze niets had gezegd, „stil maar. Ik zal je naar huis brengen, hoor. Alles komt in orde.”

Het lemoen van den wagen was gebroken, het tuig kapot; daarom bond hij het paard en den hit achter aan den wagen vast en zoo trok hij alles tegen den storm in.

Die arme Annemie.....

Frederik had 'n zwaren dag achter den rug.

De storm was hevig geweest en had veel vernield. Het was al laat en donker, toen hij huiswaarts trok.

Bij de pomp in het dorp bleef hij even staan. Welken kant zou hij opgaan? Naar moeder Halvard of eerst even kijken bij Annemie?

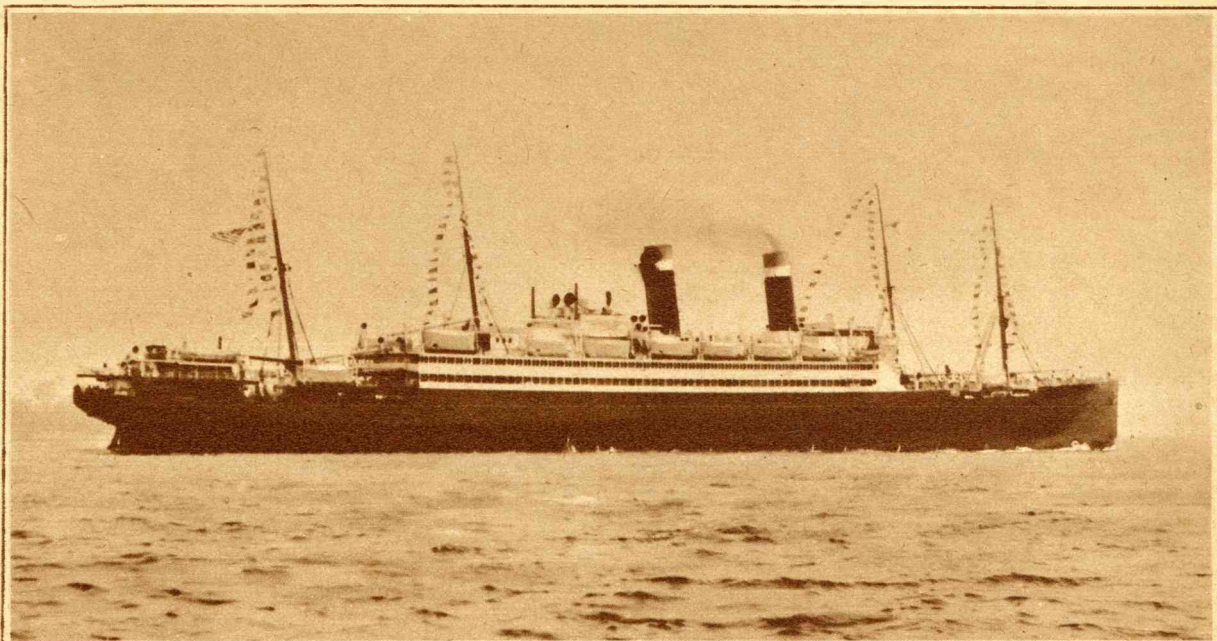
Hij was moe en hongerig. Moeder Halvard zou den pot wel klaar hebben, maar ineens moest hij denken hoe Annemie in z'n armen lag, hulpeloos en lijdend-bleek, haar groote donkere oogen smekend naar hem geheven. Hij stapte het steegje tusschen de armenhuizen in en ging bij Annemie binnen.

Ze lag op bed, geheel gekleed en liet zich, toen Frederik binnenkwam, op den grond glijden. Ze had maar even gerust, want haar been was nog zoo pijnlijk en opgezwollen en ze was zoo slap van den schrik, die in heel haar lichaam scheen te zitten.

'n Buurvrouw, nog met den zwarten omslagdoek om, zat bij het tafeltje en keek meewarig toe. Ze had 'n pannetje eten gebracht.

„Hoe gaat het nu Annemie? Ben je alweer 'n beetje bijgetrokken?” vroeg Frederik. Z'n zware, grove stem klonk vreemd in het kleine kamertje. Ze lachte wat en knikte flauwtjes. Ze wilde wat zeggen, maar Frederik nam weer het woord.

„Hoe kon je in hemelsnaam met die brakke kar erop uit trekken in dien storm. Die hit van jou is niet meer mans dan 'n goede bok. Dat moest toch op ongelukken uitloopen.”

HES S.S. „GEORGE WASHINGTON” hetwelk is uitverkozen om de Amerikaansche delegatie over te brengen naar Londen, alwaar de zee-conferentie plaats vindt. Hiermede is dus het aanvankelijke plan om met den bekenden Duitschen stoomer de overtocht te maken terzijde geschoven en zullen de Amerikanen op een Amerikaanschen bodem oversteken.

Annemie slokte 'n paar maal en haar oogen werden vochtig. Haar stem beefde. „Frederik... ik moest wel. Ik moest...”

Hij stond midden in het kamertje, hoog en breed. Annemie zat nu in den rieten leunstoel, bleek, min en kleintjes. 't Was haast nog een kind, 'n Bleek, ziekelijk kind.

Hij wist niet wat hij nu nog zeggen kon. Hij kon beter een nijldigen boer te woord staan. In deze gevalletjes zat direct z'n keel als dichtgeknepen.

„Waarom ga je toch niet zitten,” zei Annemie. „Ga toch zitten, jongen.”

„Ben je dan niet bang met zoo'n grooten kerel aan tafel te zitten?” zei hij met 'n poging tot scherts.

„Diegenen, die bang voor je zijn, Frederik, zullen daar wel 'n goede reden voor hebben, denk ik. Zoo'n reden heb ik niet. Integendeel.....”

Hij kon het zich niet verklaren. Dat wat hem in kinderen altijd zoo aantrok, dat diepe schuldlooze in de oogen, dat heerlijk kinderlijke, dat bescherming-behoevende, dat zag hij in haar ook. Zij was 'n jonge vrouw, gerijpt in 'n leven van ellende en ontbering, maar tóch was ze in haar hart nog 'n kind, ongerept en onbesmeurd. Dat las hij in haar oogen en hoorde hij uit haar argeloze woorden. Hij voelde 'n machtig verlangen haar altijd een beschermer te zijn.

„Waar moet je nu van eten, Annemie? Al je spullen zijn in gruzelementen.”

„Ik zal 'n voorschot vragen aan 't Armbestuur. Dan kan m'n karretje weer gerepareerd worden.”

„Die kar maak ik voor je in orde. Als je dat hebben wil,” voegde hij eraan toe.

Zij boog zich voorover, sloeg beide handen voor het gelaat en begon te snikken. Frederik wist niet wat hij doen moest. Hij zat te draaien op z'n stoel. Ineens ging hij naar haar toe en drukte haar 'n kus op het voorhoofd. Dan ging hij snel heen of hij 'n booze daad had verricht. Hij had haar gekust, zooals hij 'n lief kind dat wel 'ns deed.

Frederik schoof z'n etensbord terzijde, veegde met den rug van z'n hand langs z'n mond en zei: „Zoo, moeder Halvard, dat heeft me best gesmaakt.”

„Zoo jongen,” zei ze en stond op om den boel af te ruimen.

Zij was 'n gezette, bejaarde vrouw, die Frederik zoo'n beetje bemoeiende. Om het kostgeld behoefde ze het niet te doen, maar ze hield wel 'n beetje van hem, omdat hij 'n goede kerel was en zichzelf nooit kinderen had gehad.

Toen ze weer binnen kwam, draaide Frederik zich naar haar toe. Z'n gezicht stond ongewoon ernstig.

„Zeg moeder Halvard, heb je het gehoord van Annemie?”

Ze knikte. „Ja, erg is het. Ze heeft zich ook leelijk bezeerd. 't Ergste is: haar heele negotie-krameriej is kapot, maar het Armbestuur zal wel helpen, denk ik.”

Frederik lachte hoonend.

„Ja natuurlijk. Ze krijgt 'n paar touwtjes om het tuig te repareeren en aan elkaar te knopen, 'n stuk of wat potten en pannen, en dan kan ze weer leuren. Maar ik denk, dat ze over drie maanden wel doodgehongerd zal zijn.”

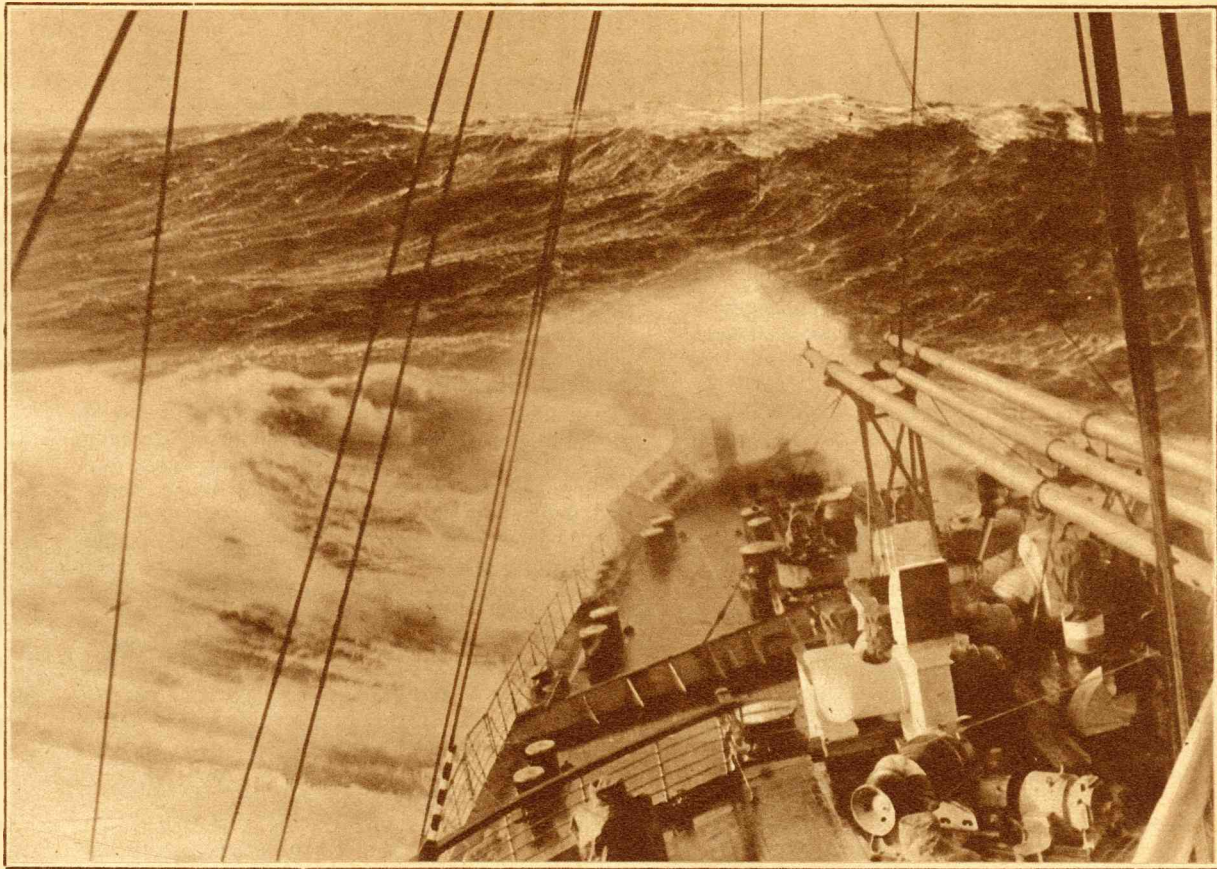
Moeder Halvard keek op. Dat was ze niet van hem gewoon, dat hij zulke zaken besprak. Zij hoorde met verbazing dien honenden klank in z'n stem. Wat zullen we nu beleven. Hoe kwam het, dat hij zich zoo voor Annemie interesseerde? Oude vrouwen combineren graag. Frederik en Annemie.... Wel, dat zou niet kwaad zijn. Wel, wel.....

„Ja jongen, dan zal daar andere raad geschaft moeten worden. We kunnen geen dorpsgenooten zoo maar dood laten hongeren, als het tenminste wel zoo erg is als je zegt. Mannen kijken soms zoo raar.”

„Het is verschrikkelijk,” stoorde hij op. „Ik ben in staat om dien dikken bakker van het Armbestuur tegen de wereld te loopen, als ik hem tegen kom.”

„Dat zou je niet veel helpen,” zei ze zacht, „je kunt wel wat beters voor Annemie doen, als je dat van plan bent.”

„Wat kan ik dan doen? Als ik haar geld zou wil-

DE „BREMEN” IN VOLLEN STORM. Aan de geweldige stormen der laatste weken konden de ontzaglijke zeekasteelen zich moeilijk onttrekken; ze voeren er even gemoedereerd op uit, maar moesten dan ook meermalen heel wat verduren. De om haar snelheid vermaarde mailboot „Bremen” tijdens een gierenden wind op haar laatsten overtocht van Amerika naar Europa.

len geven, neemt ze het niet aan. Wil ik haar negotie betalen, dan wordt het haar gekort door het bestuur.”

„Ik zal wel wat anders bedenken, m'n jongen. Annemie is 'n beste meid.”

Ze stond op en slofte weg. Wel wel, die Frederik. Dat had ze nooit gedacht. Hoe oud is hij ook weer. Vierendertig.... Wel wel....

Wat later op den avond kwam ze weer binnen. Frederik zat nog altijd op z'n stoel, peinzend en piekerend.

„Nu, als je Annemie nu eens goed wilt helpen, dan weet ik misschien wel wat.”

Hij keek haar verrast aan.

„Zonder dat het armbestuur het haar af kan nemen?”

Moeder Halvard knikte met glinsterende oogen.

„Wat moet ik dan doen?”

„Haar trouwen.....”

Sindsdien zijn er drie weken verlopen.

Na dien avond, dat moeder Halvard hem had gezegd „Trouw haar,” had hij zelfs in de verte hier niet meer op gezinspeeld. Hij zei zelfs minder dan anders en werkte. Hij kwam z'n schuur bijna niet meer uit. Als moeder Halvard hem 's avonds vroeg of hij het werk nog niet beëindigde, dan bromde hij wat van „druk” of „geen tijd”. Dan ging ze vaag glimlachend weer heen. Het wagentje van Annemie had hij gerepareerd en door 'n jongen weg laten brengen.

Op 'n middag kwam Annemie zoowaar bij hem binnen. Ze rolde 'n wiel van haar karretje voor zich uit. Dat had hij zeker over het hoofd gezien; maar een spaak was gebroken en moest noodig vernieuwd worden.

„Wil je dat wiel ook nog voor me maken. Maar maak er niet zooveel werk van. Dan wordt het me te duur,” voegde ze er verlegen lachend aan toe. Frederik gaf 'n hevigen slag met z'n houten hamer op den beitel.

„Je krijgt een heel nieuw wiel,” zei hij, maar keek haar niet aan.

„Ik wil er geen cent voor hebben. Ben je bedond..... Geen cent....”

„Neen Frederik, doe dat niet. 't Bestuur zou denken, dat ik soms geld had en dan helpen ze mij niet meer. Ze zijn zoo secuur.”

Weer gaf hij 'n hevigen slag. Toen legde hij hamer en beitel neer en keek haar aan, lang en aandachtig. Ze werd er verlegen van.

„Wil je het niet voor me doen, Frederik?”

„Och, dat wiel.... Laat dat maar liggen. Misschien is dat niet meer noodig.”

Ze keek hem vragend aan en begreep hem niet.

„Wat meen je toch. Dat het tóch te duur komt....?”

„Neen,” zei hij, „ik meen dat vandaag of morgen wel 'ns iemand bij je kan komen om te vragen of je niet z'n vrouw wil worden.”

„Ik weet niet wie zoo dom zou kunnen zijn. Meisjes, die in de armenhuizen wonen....”

„Toch weet ik er een, die het van plan is jou te vragen,” viel hij haar in de reden, „dan behoef je niet meer met die kar en kreupelen hit den boer op.”

„Jij schijnt dan meer te weten dan ik. Mag ik je nog vragen, wie dat zou willen doen of moet dat.. 'n verrassing blijven?”

Frederik greep weer naar z'n hamer en beitel en ging weer met geweld aan den gang. Eindelijk hield hij even op en zonder haar aan te zien zei hij: „Je mag het wel weten.... Ik wil je vragen.....” En verwoed sloeg hij er weer op los. Toen hij weer opkeek, stond Annemie met haar rug naar hem toe gekeerd, haar hoofd voorovergebogen. Het scheen dat ze huilde.

Hij legde aarzelend z'n gereedschap neer en ging schoorvoetend naar haar toe. Hij was verwarder dan toen hij van 't voorjaar dat koppel hollende paarden opving.

„Maar Annemie,” zei hij, z'n zware stem zooveel mogelijk dempend, „waarom huil je nu? Huil je van schrik?”

Ze keerde zich langzaam om en keek nu met vochtige glinster-oogen naar hem op.

„Welneen jongen. Ik huil van blijdschap. Je moet bedenken: het is heel wat voor 'n arm weesmeisje als 'n goede man haar vraagt. 'n Man.... als jij bent.”

„Ik 'n goede man,” zei hij verbluft. „Ik.....” „Buk toch eens even,” commandeerde ze, „je bent zoo ontzettend groot.”

En voor hij begreep wat ze wilde, klapte 'n klinkende zoen op z'n wang.

Met 'n zucht van verlichting stapte moeder Halvard van haar stoof. Ze was zóó nieuwsgierig hoe dat daar in de schuur zou aflopen, dat ze even door het raampje van de keukendeur moest gluren. Het was in orde, dat had ze gezien. Het was zoo goed in orde, dat ze bang was, dat hij Annemie zou breken met z'n groote, onbehouwen handen. Ze schudde glimlachend haar hoofd. Wat kan 'n mensch toch ineens veranderen. Vroeger was hij zoo'n houten Klaas.

Ze veegde haar handen aan haar schort af.

Dat deed ze altijd als ze 'n werkje achter den rug had.

RACE-AUTO'S EN LIEFDE

EEN SPANNEND SPORTVERHAAL, DOOR HANS DE LA RIVE BOX

Uit de richting van de renbanen kwam de stroom auto's en voetgangers. Hij hoorde vele malen zijn naam en „Gloria” noemen, doch hij schonk er geen aandacht aan. Zijn oogen staarden ernstig voor zich heen, alsof zij het meisje in de menigte hoopten te vinden.

Hij schrok op door een luid claxongehuil en achter zich zag hij in snelle vaart... de „King” aankomen. De menschen herkenden den auto en bleven staan. De „King” passeerde David zonder dat de bestuurder op of omkeek en onmiddellijk gaf David gas en begon hij de achtervolging.

De „King” scheen haast te hebben, snorde door een onveilig signaal van een verkeersagent, zoodat deze het nummer opteekende. David bedacht zich niet en volgde, zoodat hij ook de wet overtrad, doch het liet hem koud. Hij joeg over de breede boulevards achter de „King” aan en zorgde eenigen afstand te houden, zoodat de ander door het lawaai van zijn eigen wagen den achtervolger niet hoorde!

Het ging door steeds minder chique wijken en spoedig reden zij met een matig gangetje door de achterbuurten van de binnenhaven. Eindelijk draaide de „King” een lange, smalle garage in en deed David zijn „Gloria” achter een hoog beladen vrachtauto stoppen. Hij stapte uit en liep kalm naar de garage. Nu pas kon hij het gezicht van den coureur goed in zich opnemen. Een tamelijk magere man van een jaar of dertig met scherpe trekken en listige oogen. Hij dwudde David op zij, wendde zich om, staarde hem eens goed aan en scheen zich toen te herinneren, dat hij dit gezicht reeds op de wedstrijden gezien had.

„Een oogenblikje...” zei David kalm. „Ik wou u iets vragen!” „Geen tijd...” antwoordde de ander, doch op dat oogenblik kwam een derde persoon op het tooneel. Een nog jonge man, die niet op David lette en regelrecht op den ander afging. Hij sloeg hem krachtig op zijn schouder en riep triomphantelijk:

„Geluk gewenscht Mattio, je hebt toch nog flink gereden. We hebben nog wel eens kans op de volgende wedstrijden en het geld is goed...” Toen zweeg hij, omdat de coureur van de „King” een veelbeteekenenden blik in David's richting wierp.

Deze was bij het hooren van die woorden opgesprongen, alsof hij door een adder was gebeten. Hij staarde den jongen man aan en greep hem plotseling vast.

„Tompson.....” hijgde hij; „Tompson.... jij schurk!”

Het was Tompson inderdaad. Tompson, die geld had gemist en wiens aanhoudend aandringen de verdenking op David had doen vallen. Tompson.... die David's zakmes had gestolen en dit onder zijn eigen jas had gelegd. Waarom?

Tompson, die in zijn vuistje had gelachen, toen de gehate David ontslagen was. Gehaat door hem, omdat David hem in verdachte straatjes had gezien, uit verdachte kroegjes had zien komen en omdat hij nu bang was, door David verraden te worden aan zijn superieuren.

In een oogenblik had Tompson zich losgerukt en was op den loop gegaan, de garage in. De man, die naar den naam Mattio had geluisterd verdween op onverklaarbare wijze in een nauw steegje....

David voelde zijn buit ontsnappen. Zijn achterdocht en zijn wraak-

gevoel kwam boven. Tompson moest gelogen hebben, toen met dat gestolen geld. Tompson was de eenige, die hem, David, volkomen zou kunnen rehabiliteeren bij Mr. Gloria.... En hij volgde zijn vroegeren fabriekskameraad in een klein achterkamertje, waar hij zich als een panter boven op hem wierp.

Tompson vocht als een razende en daar David voelde, dat hij den ander onmogelijk in bedwang zou kunnen houden, drukte hij hem op den grond en bond hij handen en voeten zoo stevig mogelijk met touw vast, dat er in overvloed lag. Toen begon Tompson te schreeuwen en maakte David korte metten. Hij bond hijgend een lap voor den mond van den overwonnenen en nam toen het terrein om zich heen eens op.

Zijn aandacht viel op een telegram, dat geopend op tafel lag. Tompson zag David's hand reeds bewegen om het telegram te grijpen en als een bezetene begon hij aan zijn touwen te rukken. Dit wekte David's argwaan op....

Zijn oogen vlogen over de letters. Met een kreet sprong hij op. Het telegram luidde:

Veilig in haven aangekomen stop Grace aan boord stop blijf voorloopig kruisen stop denk om afspraak

Carver

XVIII OP HET ERIE-MEER

Het Erie-meer is een der vijf groote meren van Noord-Amerika, althans een der vijf Canadeesche meren. Het heeft de respectabele lengte van meer dan 400 K.M. en is op sommige punten ruim 100

K.M. breed. Van deze geweldige watervlakte kan men in verschillende richtingen steeds verder varen. Door de St. Clair-rivier is het verbonden met het Huronmeer, terwijl de beroemde Niagara-watervallen zich tusschen het Erie-meer en het Ontario-meer bevinden.

De sluwe Carver had zijn plannen wel goed uitgedacht! Na op listige wijze de niets kwaad vermoedende Grace te hebben megelokt, was hij in zijn nieuwe race-boot eerst een eind de Detroit afgevaaren om daarna het Eriemeer te bereiken. Was hij een week eerder gekomen, dan zouden grauwe ijsschotsen, die in het Eriemeer van eind November tot begin April het water kluisteren, de vaart van zijn boot hebben gestuit. Toch was zijn doel, het geheele meer over te steken naar Buffalo of verder, zeer gevaarlijk, daar er verraderlijke stroomingen zijn en de kenners van deze wateren slechts enkele routen bevaaren!

Na zijn onderhoud met Grace had hij werkelijk een uur lang geen notitie van haar genomen. Hij was benieuwd naar de uitslagen van de autorennen, doch hij begreep best, dat hij vooreerst niet aan aan-wal-gaan kon denken. Wanneer het jonge meisje zou toestemmen in een huwelijk met hem, wanneer zij zich geheel naar zijn wil zou schikken, zou hij nog vóór den avond in Detroit terug kunnen zijn en hij was brutaal genoeg om regelrecht met haar naar het „witte huis” te gaan en daar te vertellen dat zij zich verloofd hadden en door een ongelukkige omstandigheid pech hadden gekregen met zijn nieuwe motorboot, waar zij een tochtje mee waren gaan doen. Hij had zijn plannen, zooals gezegd, goed in elkaar gezet, doch hij had ook aan de andere mogelijkheid gedacht, namelijk, dat Grace zou blijven weigeren!

Daarvoor had hij zijn koffers gepakt en reeds op den trein laten zetten! Daarvoor had hij zijn kamers opgezegd en zijn geldzaken in orde gebracht. Zijn betrekking liet hij eenvoudig loopen, en daar hij geen schulden achter zou laten, zouden niet al te veel menschen hem gaan zoeken!

Want als Grace hem werkelijk zou tegenwerken, zou hij eenvoudig gevolg geven aan zijn bedreiging. Hij zou zich met haar verschuilen en op zijn gemak van zijn verboden vruchten gaan profiteeren. Geldzorgen zou hij niet meer hebben, werken zou niet meer noodig zijn. Hij had levensmiddelen voor een heele week aan boord en hij voelde zich zoo brutaal als de duivel zelf.

En dat uur, toen de ranke, witte boot kalm in een kring rondvoer en hij zijn sigaretten zat te rooken in het zonnetje, dacht hij grinnikend aan al dat geld, dat nu zijn eigendom was geworden. Veel geld.... van een erfenis.... En hij lachte luid om de mop en liet zijn welverzorgde handen langs het mahoniehout van de kajuitkap glijden.

De zon neeg ter kimme en in de verte verdwenen een voor een de zeilbooten. Er kwam een frissche bries opzetten en Carver besloot aan de onzekerheid een eind te maken. Hij dreef hier heerlijk rustig in zijn mooie boot op een wijde vlakte en behoefde zich voor geen mensch te geneeren. Hij had dien verduiveld handigen Tompson dat telegrammetje gezonden, reeds bij het wegvaren en wanneer hij den volgende morgen eens voorzichtig poolshoogte ging nemen, was het

Ach, arme Bobby!

nog vroeg genoeg. Want — dacht hij — de zaken op het land moet ik toch ook bijhouden....

„Geen mensch, die mij stoort!” herhaalde hij luid en hij mikte het laatste eindje sigaret in het golvende water. „Loopt alles niet op rolletjes? En nu zullen wij eens zien, of ik dat mooie vrouwtje tot rede kan brengen. Trouwen of niet trouwen, dat is nu toch hetzelfde voor mij. Zij zal wel onverstandig zijn, maar dan zijn de gevolgen ook voor haar rekening. Oude jongen, zet nou je roer vast en je motor af. Rust is alles in een geval als dit.”

Hij voegde de daad bij het woord en spoedig deinde de boot rustig op het water. Carver knikte voldaan, verstrikte zijn dasje en wandelde naar de kajuit. Hij wilde de deurtjes opentrekken, doch tot zijn verbazing waren ze gesloten.

„Hè, doe eens open!” riep hij kwaad; „anders trap ik den boel in!”

Alles bleef echter stil en nu begon hij te rukken en te bonzen, zelfs te schoppen en te trappen met zijn hakken, doch de kajuit was van solide constructie en spijtig staarde hij na enkele minuten bezweet en hijgend naar de leelijke moeten en deuken, die hij gemaakt had.

Hij werd rood van drift en schreeuwde woedend:

„Ik geef je drie minuten. Als je dan de deur niet open maakt, sloop ik de heele kajuit en vermoord ik je.... Nog twee minuten.... Maak voort!”

Grace hoorde zijn stem en sidderde. Zij had de deurtjes van binnen met de schuifjes gesloten en de opgeklapte tafel er tegen geschoven. Zelf drukte zij de tafel tegen het hout, toen zij zijn krachtige pogingen bemerkte om den toegang te forceeren.

De vrees tot zelfbehoud, de afschuw van dezen beestmensch gaf haar genoeg kracht om haar hersenen te gebruiken. Zij had de levensmiddelen gezien en zijn gruwelijke plannen doorgrond. Zij voelde zich in staat desnoods tot den volgende morgen de vesting te verdedigen en dan zouden de koude en de honger hem wel kwellen en tot reden brengen. Zij zou alles in het werk stellen om aan wal te komen, al moest het in Cleveland of waar ook zijn. Als zij maar eenmaal verlost was van zijn vreeselijke aanwezigheid.

En met die gedachten moest zij aan haar vader en moeder denken, aan de wedstrijden, die nu ongetwijfeld reeds tot het verleden behoorden en eindelijk aan David.... Waar zou hij nu zijn? Had hij gewonnen? Hadden haar ouders haar gemist? Zocht de politie naar haar? Zij wist het niet en zij wachtte, soms plotseling wanhopend....

Carver, tot het uiterste getergd, gooide zijn sportjasje uit en klom op de kajuit. Er waren twee groote en twee kleine vensters en tot de ontsteltenis van de jonge, angstige vrouw, hoorde zij opeens een scherp gerinkel en vlogen de glasscherven haar om de ooren. Het volgende oogenblik zag zij Carver's woest gezicht; zijn stekende oogen met moordlust. Hij zwaaide zijn beenen door de gebroken ruit naar binnen en had reeds een voet op een der kussens, toen hij een schreeuw van pijn gaf. Grace had zich snel van de barricade afgewend en had het eerste het beste voorwerp opgenomen, dat in haar bereik lag. Een witte melkkan sloeg tegen Carver's scheenbeen aan scherven....

Hij retireerde brullend van pijn en trok zich weer op het kajuitdak terug. Hij zag zijn bloed door zijn kleurige sportkousen siepelen en luchtte een heele serie vreeselijke verwenschingen. Moest hij zich op zijn eigen boot op zoo'n manier laten ringelooien? Nu hij haar in zijn macht wist?

Hij veegde zijn bezweet voorhoofd af en dacht na. De avond viel en reeds gloeiden in de verte lichtjes aan. Een koude windvlaag deed hem huiveren.

Hij liet zich van de kajuit zakken en liep zoekend en vloekend naar het achterste gedeelte van de boot. Hij vond een soort handspaak en een minuut later beukte het ijzer tegen de mahoniehouten deurtjes. De spaanders vlogen in het rond.... een luid gekraak weerklonk en een der paneelen verbrijzelde onder zijn brute kracht. De doorgang was gemaakt.

Zijn helsch gelach maakte Grace radeloos, hoe kon zij zich nog verweren? En op het sinistere oogenblik dat Carver, gebukt en tot een sprong bereid, de kajuit inklom, vluchtte zij zoo ver mogelijk naar achteren en gaf zij één hartstochtelijke kreet, waar al haar hoop in verscholen lag.

„Oh David.... help mij.... help!”

„David, hè?” grijnsde Carver met bloeddorloopen oogen en hij bleef even uithijgen. Hij wist

Teddy wil ook meeblazen.

dat hij overwinnaar was en nu wilde hij op zijn gemak van deze overwinning genieten. Maar toen hij zag, hoe de jonge vrouw een snellen blik naar het gebroken venster wierp, aarzelde hij niet langer en kwam hij grinnkend op haar af.

Zijn tot klauwen gekromde vingers grepen haar schouders op het moment dat een doffe slag weerklonk en de boot krakend een stoot kreeg. Toen het lawaai wegstierf klonk buiten een hijgende stem: „Waar ben je....? Waar ben je in Godsnaam?”

Carver uitte een vreeselijke verwensching en draaide zich als een roofdier om. Het laatste daglicht dat door de gebroken deurtjes viel maakte plaats voor duisternis. Een groot, donker lichaam stortte naar binnen. Twee knellende handen grepen Carver's keel en slingerden hem in een hoek.

„David! David!” kreet het meisje.

Als een herculische reus stond David voor haar, zijn zwoegend lichaam half voorover gebukt, zijn bruin haar ordeloos en zijn boord en colbert gescheurd.

„Die is.... voorloopig.... buiten gevecht....!” hijgde hij en zijn zoekende oogen richtten zich vol medelijden op Grace. Een seconde staarden zij elkaar vol verwachting aan, toen openden haar bleke lippen zich en verbrak een zachte kreet de stilte.

„David.... mijn sterke David....?”

„Grace!”

Zij lag in zijn armen, verborg haar kopje tegen zijn borst, trok zijn armen om haar schouders. Ontroerd trachtte hij te begrijpen wat hij gekregen had, welke voorzienigheid hem haar liefde had geschonken. En daar in die rommelige kajuit, waar Carver steunend in een hoek lag, waar een valse schemering nauwelijks eenig licht verspreide, vonden hun lippen elkaar en hun harten.

„Liefste.... mijn eenig vrouwtje....” fluisterde hij, schor van ontroering.

Hij sloeg haar zijn jas om de schouders en kon jist op tijd Carver ontwapenen, die zich had opgericht en een mes in zijn hand klemde.

„Beest dat je bent!” riep hij vol afkeer. „Hier dat mes!” En hij ontrukte het den woedenden man en slingerde het door het gebroken venster in het water. Hij nam een paar lange, sterke riemen uit zijn zak en bond Carver, die hevig tegenstand bood, de handen en voeten vast. Grace, als een angstig vogeltje, keek toe en vestigde haar vochtige oogen, nu vol innige dankbaarheid, op den jongeman.

„Ik zal hem bij mij aan boord nemen!” zei David, terwijl hij zich oprichtte. „En weet je, liefste, wat hij nog meer op zijn geweten heeft?”

„Schoften....!” brulde Carver. „Laat mij gaan, anders vermoord ik jullie!”

David lachte.

„Het leed is nu geleden, lieveling. Ik kwam zeker juist op tijd? De hemel zij dank! — Hij is een gevaarlijk mensch en die teekeningen....”

„De teekeningen....” vroeg zij gejaagd. „Zijn ze terecht, David?”

„Carver had ze gestolen!” vervolgde de jonge man. „Door een toeval ben ik dat te weten gekomen. Vanmiddag op de race....”

„Heb je.... gewonnen, David?”

Hij knikte glunderend en vertelde haar in enkele woorden de bijzonderheden.

„Carver heeft de gestolen teekeningen van Mr. Gloria aan een of anderen medeplichtige verkocht en samen hebben zij in een „Gloria-wagen” de veranderingen aangebracht. Onder den naam „King” lieten zij den auto meerijden, daarom kostte het mij zooveel moeite op het laatste oogenblik nog te winnen. Ik liep Thompson, die met

Carver onder één hoedje speelde, tegen het lijf en vond een telegram, dat Carver had afgezonden voordat hij met jou in deze boot verdween. Het zou mij niets verwonderen als hij de boot van het geld der teekeningen heeft gekocht....”

„Leugens, vuile leugens!” schreeuwde de gebonden en weerloze Carver. „Ik had een erfenis gekregen.”

„Dat zal wel!” zei David minachtend. „En daarom heb je zeker ook je kamers opgezegd, hè? En je koffers gepakt, hè?”

Carver verbleekte.

„Thompson heeft gelogen!” brulde hij. „Je hebt je wat laten wijs maken. Grace en ik hebben ons verloofd en we hebben motorpech gekregen.”

„David....?” smeekte de jonge vrouw. „Laat ons gaan! Ik walg van hem....”

David knikte en verliet met haar de kajuit. Een zeer snelle raceboot deinde naast Carver's boot op het schuimende water. Na een half uur den omtrek te hebben afgezocht, had David de dobberende boot eindelijk gevonden. Juist op tijd!

Hij nam Carver en zijn boot op sleeptouw en na Grace warm te hebben ingepakt en een plaatsje te hebben gegeven in de lage kajuit, waar zij vol liefde naar hem bleef kijken, draaide hij en ving hij den terugtocht aan.

In de haven stonden Mr. en Mrs. Montague met Mr. Gloria, zijn vrouw en Sam Jr. reeds een uur uit te kijken. Het weerzien was schokkend en hoewel Sam Jr. geheel in de war was, toen hij den gebonden Carver zag en eindelijk begreep, welke een vriend hij aan dezen man had gehad, vergat hij zijn spijt, nu hij Grace van David wist en wenschte hij beiden geluk met hun verlovings.

Moet ik als vriend van den gelukkigen David nog verklappen, dat hij een prachtpositie in de Gloria-fabrieken kreeg....???

VROUWENLEVEN

De Puntjes op de i

WIJ EN ONZE
MEDEMENSCHEN

Wat is er veel aan te merken op onze even-menschen! Er zijn er geen waar niets aan mankeert, nietwaar? En wij met onze scherpe oogen, met onzen fijnen opmerkingsneus, we zien al hun fouten en gebreken overduidelijk.

Daar blijft het echter niet bij, wel? We spreken er ook gaarne over, zeer gaarne zelfs. We vinden het heerlijk, al die tekortkomingen van onze medemensen in den breede uit te meten. Soms betrappen we er ons zelfs wel eens op, dat we overdrijven, dat we meer zeggen, dan we zouden kunnen verantwoorden. Maar dat gebeurt dan in het vuur van 'n gesprek.

Misschien — ja, het is mogelijk — misschien hebben we zelf ook fouten en gebreken. Misschien zijn er dingen, ons zelve betreffende, welke we allesbehalve gaarne door anderen besproken wenschten te zien. We zouden het anderen zeer kwalijk nemen, wanneer ze zich afkeurend daarover uitlieten en we zouden het zeker een gruwel vinden, wanneer ze onze minder aangename eigenschappen of omstandigheden nog durfden aandikken.

Och, we weten immers ook zóóveel verontschuldigungen voor al onze tekortkomingen, we weten zóóveel verzachtende omstandigheden voor alles wat we verkeerd deden!

Maar hoe zou het zijn, wanneer we al zulke verontschuldigungen en verzachtende omstandigheden ook bereid hielden bij het beoordeelen van anderen? C. M.

Het Bruidskleed als Avondtoilet

Hoe practisch we, in den loop der jaren, ook zijn geworden, de blanke bruidsjapon met krans en sluier heeft zich nooit geheel laten verdringen door het meer eenvoudige en alledaagsche toilet, waarin sommige bruiden haar trouwdag vieren. De poëzie van het bruidstoilet blijft een droom der meeste jonge meisjes, een droom, dien ze eenmaal hopen te zien verwezenlijkt.

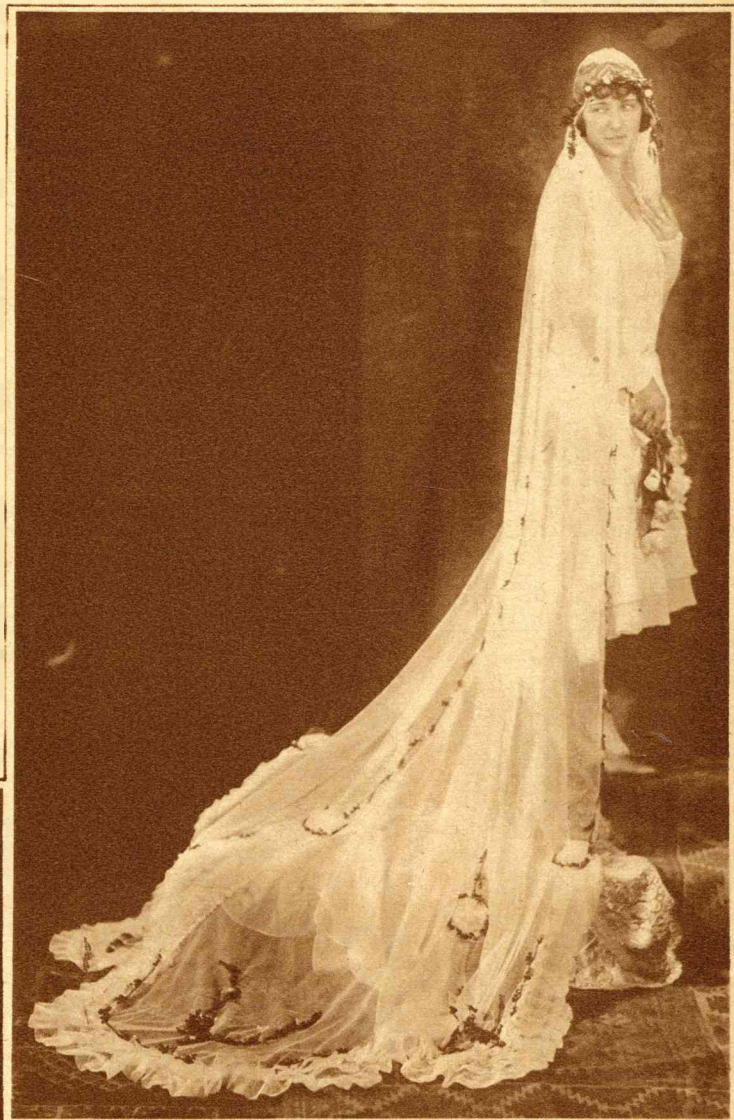
Onpractisch, die poëzie voor één dag, zeggen nuchtere mensen. Maar och, hebben wij allen dan geen behoefte aan wat poëzie in het leven van

alledag? En zouden we dan den huwelijksdag, ondanks alle mondaine opvattingen betreffende het huwelijk, voor iedere ernstig willende vrouw de groote dag van haar leven, niet omgeven met al de poëzie die er voor beschikbaar is?

Bovendien behoeft immers een bruidsjapon, nadat het jonge bruidje er haar grooten dag in heeft beleefd, nog niet meteen te worden afgedankt. Nijvere vingers weten zoo'n japon, al dan niet geverfd, steeds nog weer geschikt te maken als uitgaansjapon.

* * *

En nu geven de hierbij gevoegde afbeeldingen een model van het modehuis Fritsch, een

Bruidstoilet van crêpe georgette, met kapje en afneembaren sleep van zilverkant.

Het bruidstoilet veranderd in een elegant avondtoilet. Het zilveren kapje is ontdaan van oranjebloesem en sluier, de sleep dient als avondsjaal.

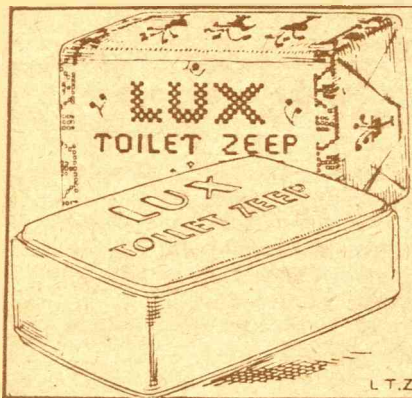
bruidstoilet, dat ontworpen werd met de gedachte, dadelijk na de bruiloft als avondtoilet te kunnen dienen.

De japon van crêpe georgette is sober gegarneerd met zilverkant, terwijl ook het bruidskapje en de afneembare sleep, welke uit den rok valt, van zilverkant zijn. De sluier is gegarneerd met tulen ruches en slingers van fijn groen met oranjebloesem.

Het zilveren bruidskapje, ontdaan van oranjebloesem en sluier, wordt een sierlijke bij avondtoilet passende hoofdtooi, de sleep wordt om de schouders geslagen en completeert, als avondsjaal, op elegante wijze het toilet.

Het hier aangegeven idee is zeker ook te verwerken op meer eenvoudige wijze.

PAULA DEROSE.

DEZE HEERLIJKE ZEEP HEEFT ALLER HARTEN
VEROVERD. HOEWEL MATIG IN PRIJS, EVENAART
ZIJ TOCH DE ALLERBESTE TOILETZEEPEN.

LUX TOILET ZEEP

N. V. DE LEVER'S ZEEP MAATSCHAPPIJ, VLAARDINGEN

Sport van Zondag

De oplossing van het vraagstuk of de hoofdstad op het eind van dit seizoen een afgevaardigde in de kampioenscompetitie zal zien geplaatst schijnt nog steeds verre.

De situatie in de bovenste regionen van beide Westelijke eerste klasse afdelingen wijzigt zich

Z.F.C. is tegenwoordig de club der verrassingen. Nu weer werd Feijenoord het kind van de rekening. Met niet minder dan 7-4 zegevierden de Zaankanters, die thans aan het hoofd van hun afdeling gaan. Kiekje uit den strijd te Zaandam. Moment voor het doel van Feijenoord.

Ietwat verschilt met die van verschillende andere ploegen, kan niemand ze kwalijk nemen, als men maar binnen de perken blijft. Dit toch was op een enkele uitzondering na het geval.

Intusschen heeft Blauw Wit gezegevierd. 't Had evengoed andersom kunnen zijn, iets wat ook tamelijk wel overeenstemt met de positie, die beide clubs op de ranglijst innemen. Zooals gezegd is Blauw Wit er, ook al door de nederlaag van Feijenoord, ineens heel wat beter voor komen te staan.

De competitieleider schijnt het voor dit seizoen erg op stedenkampen te hebben. We kregen reeds krachtmetingen tusschen de hoofdstad en Haarlem, Den Haag en Haarlem en nu was het weer een Amsterdam—IJmuiden dag.

Ajax was n.l. bij V.S.V. op bezoek, waar de stoere kustbewoners er voor zorgden, dat

de balans in evenwicht bleef. Een leelijke tegenvaller voor de Ajaciden, die Zondag weer eens danig laboreerden aan de oude schutterskwaal, waarvan de nul ook maar al te goed het bewijs heeft geleverd.

Met de tweede klassers gaat het uitstekend. Wij hebben verleden week reeds de aandacht gevestigd op D.W.S. Nu slaagden de kranige Spaardammerbuurtmensen er zoowaar in de leiders met een 4-1 nederlaag huiswaarts te zenden, waardoor D.W.S. zich bij de leidende ploegen heeft gegroepeerd. V.V.A. heeft tegen Hollandia ook goed werk geleverd. Wanneer na het gelijke spel van Zondag nu nog een paar overwinningen volgen, gaan we in de goede richting. Spartaan verloor in Enkhuizen van West Frisia. De roodbroeken zullen nog op moeten passen.

In de andere afdeling hebben de leiders D.E.C. en Zeeburgia hun tegenstanders A.F.C. en Bloemendaal geklopt, beiden met den oneven goal en met

De wedstrijd Z.F.C.—Feijenoord te Zaandam. Dijke onderbreekt op onze kiek een Zaanschen aanval.

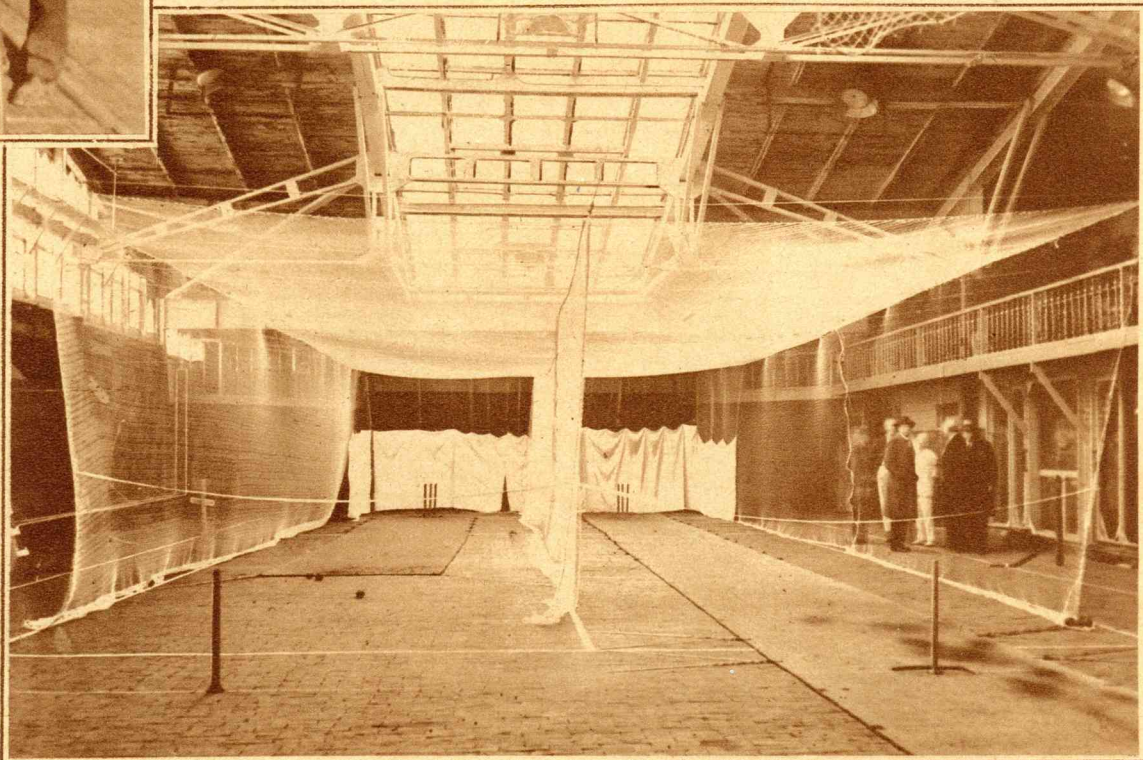
heel veel moeite. Hieruit blijkt al weer, dat elke wedstrijd even lastig is. In deze afdeling spant het onderaan geducht. Niet minder dan zes clubs vormen met miniem verschil den staart. A.F.C. behoort ook nog steeds tot dit zestal. Het aantal punten, dat noodig is om hier niet onderaan te komen, schatten wij zoo tegen de vijftien. De roodbaadjes hebben er zeven en zullen dus nog geducht moeten aanpakken.

Het Nederlandsch-Duitsche koppel Van Kempen—Buschenhagen kwam ook in den Zesdaagschen wedstrijd te Brussel zegevierend uit den strijd.

nog met de week. Ajaxpapieren zijn dalende en die van Blauw Wit schijnen er zoowaar weer bovenop te komen. De voorzichtige belangstellende houdt zich echter verre van kansberekening, daar de clubs het er in 1929 speciaal op schijnen te hebben toegelegd, die berekeningen te doen falen en de eerste Zondag van het nieuwe jaar reeds heeft bewezen, dat dit wisselvallige spel hen uitermate amuseert. En ons tenslotte ook wel!

Blauw Wit had Stormvogels op visite en wist dit stevige IJmuider stel voetballers juist de baas te blijven. Voor de liefhebbers van een fijne partij voetbal, zooals we dat in De Meer nog wel eens 'n enkele maal zien, viel er in 't Olympische Stadion weinig te genieten. De IJmuidenaren speelden een stevig spelletje en Blauw Wit meende haar gasten het best met de eigen wapens te kunnen bestrijden. Waarschijnlijk heeft niemand van de zebra's verleden jaar op het Ajaxterrein gezien, dat voor het speltype van de IJmuider vogels andere wapens zijn gesmeed. Men leze hierin vooral geen verwijt aan het adres van Stormvogels. Dat hun speelwijze

De eerste overdekte cricketgelegenheid in Nederland werd Zondag geopend door mevr. C. Feith. Onze foto geeft een overzicht van de beide pitches, waarop de cricketspelers zich nu ook tijdens het gesloten seizoen zullen kunnen bekwamen.

UIT DE Provincie

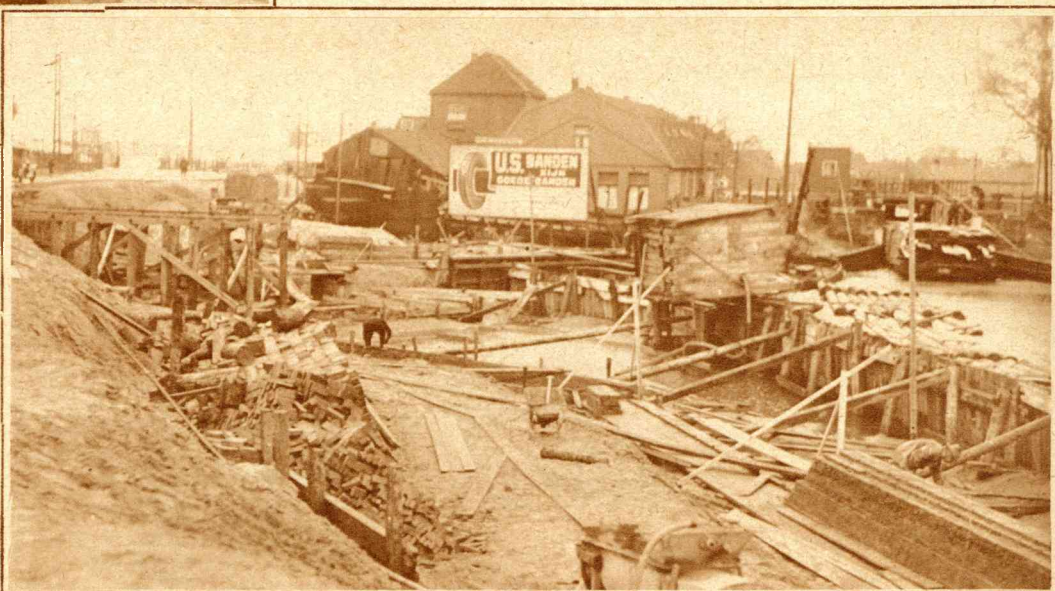
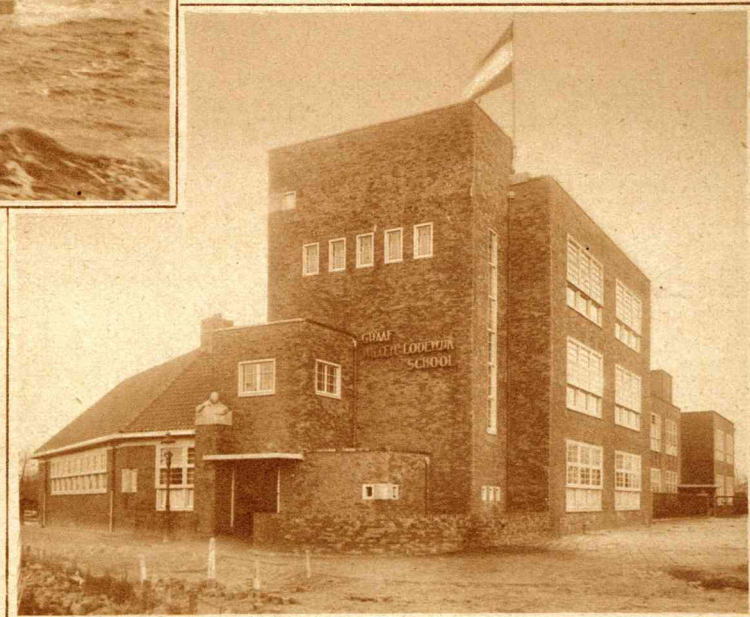

← Het nieuwe elektrische gemaal van den Wieringer-meerpolder nadert zijn voltooiing. Nu de tijdelijke omringdijk van dit bouwwerk is weggebaggerd staat de benedenverdieping rondom in het water.

De Vereeniging voor Gereformeerd Onderwijs te Buiksloot heeft een nieuwe school laten bouwen, door den Architect E. Drerøes. Een foto van de fraaie „Graaf Willem Lodewijk School.”

Te Landsmeer moedde een hevige brand in de eierpakhuizen van de firma Wals. Een beeld van de verwoesting.

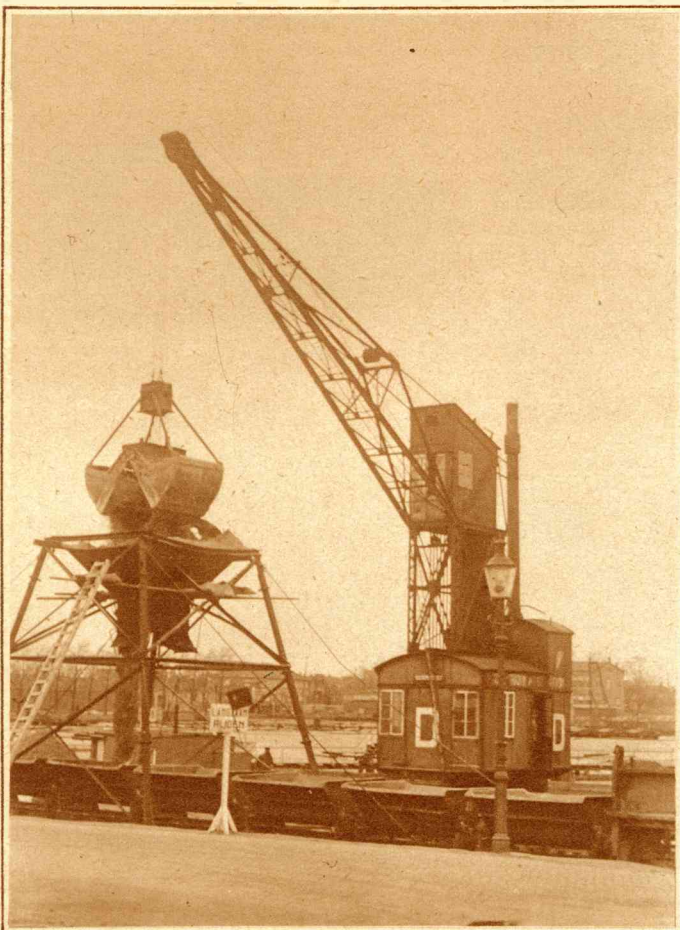
De werkzaamheden aan den nieuwen provincialen hoofdweg Amsterdam-Alkmaar vorderen goed. Een overzicht van den stand van zaken te Zaandam.

← Het storten van het zand.

↑ De heer A. Schuur-Entingh, hoofd der Christel. School te Alkmaar, herdacht het feit, dat hij veertig jaren aan het onderwijs was verbonden.

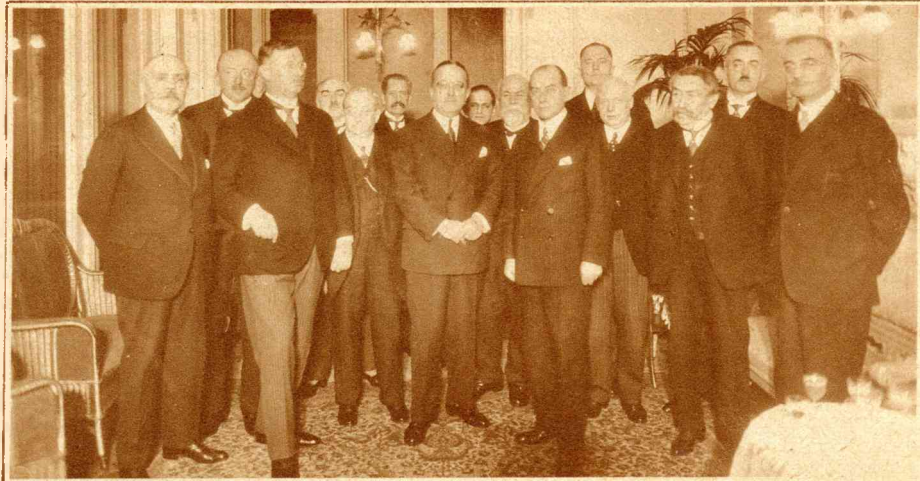

KAARTJES GEREEDHOUDEN. Tijdens de jongste transportarbeidersstaking te Tokio fungeerden vrouwen vrijwillig als conducteur.

DE TWEEDE HAAGSCHER HERSTEL-CONFERENTIE. Opnieuw zijn te 's-Gravenhage de vertegenwoordigers der mogendheden, welke bij den laatsten oorlog betrokken waren, bijeengekomen om de kwestie der oorlogsschulden te regelen. Een foto van de Fransche en Duitsche afgevaardigden, die zich in Hotel des Indes aan een gemeenschappelijke maaltijd vereenigden. In het midden de nieuwe Fransche minister-president André Tardieu.

De Duitse minister van de Bezette Gebieden, Dr. Wirth, en de Fransche minister van Buitenlandsche Zaken, Briand, raadplegen de spijkaart.

Mr. G. W. SANNES, bekend lid der Sociaal-democratische Tweedekamerfractie is plotseling overleden. De lijkst wordt het crematorium ingedragen.

Uitslag van onze Prijsvragen

Met veel moeite en inspanning is het ons, dank zij de hulp van extra daarvoor aangenomen krachten, mogen gelukken om de binnengekomen antwoorden op twee onzer laatste prijsvragen na te zien en te keuren, n.l. van de *Domino-prijsvraag* en het *Letterraadsel*.

Wat de eerste betreft is het ons opgevallen dat talrijke mededingers blijkbaar de bedoeling van de opgave niet begrepen hebben. Er is toch duidelijk gevraagd om van de 28 dominosteen 7 vierkanten te construeeren, zoodanig, dat de som der cijfers van elke zijde van een vierkant gelijk zou zijn. Dit was toch niet zoo moeilijk, vooral daar er verscheidene goede oplossingen mogelijk zijn. Ofschoon menig een foutieve oplossing inzond, zijn er toch nog honderden goede te voorschijn gekomen, onder welke inzenders wij de twee rijwiel-prijzen verloot hebben.

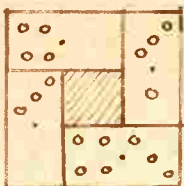
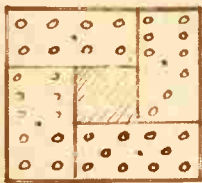
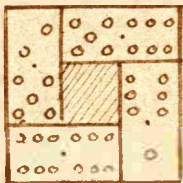
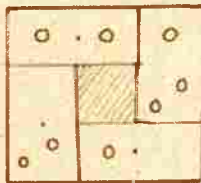
De gelukkigen bleken ditmaal te zijn:

De Jongheer J. GROENEVELD,
Distelvoorstraat 41, Amsterdam, over het IJ.
De heer E. J. DE GROOT,
Tulpstraat 15, Koog a/d Zaan.

De fietsen zullen dezer dagen aan hun adres verzonden worden.

En nu de letter-prijsvraag.

Deze was zeker gemakkelijker, hetgeen

ook duidelijk gebleken is uit het aantal goede oplossingen dat beduidend grooter was dan van de vorige prijsvraag.

De gevraagde zin luidde aldus:

Sjors de voorzitter van de Rebellenclub wenscht al zijn vrienden en vriendinnen een voorspoedig nieuwjaar.

De in te vullen woorden waren:

Os, ezel, Schelde, Nieuw, Rubens, Chocolate, Oor, teen, neus, Olie, azijn, Goed, Tinnen, Water, vuur, Judas, Oever, Neen, Ansjovis, Brussel, Vriezen, Rendier, Paljas, David.

Uit de duizenden goede oplossers heeft het lot als winnaars van de

TWEE FIETSEN

aangewezen Mej. LINI KROON,
„De Kroot”, Hoorn,

en den Heer P. SCHULTE,
Vijzelgracht 47, Amsterdam.

Voorbeeld eener goede oplossing van het domino-raadsel. Op meerder wijze was een goede uitslag te bereiken.

*Met haar scheefgezakte huizen, afgesloten
stoepen en smalle ramen, waardoor de*

OUD-AMSTERDAM

*bloemen niet vergeten zijn, maakt de
oude Bloedstraat een poëtischen indruk.*

DE STAD AMSTERDAM

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: N.Z. Voorburgwal 262. Tel. 33170. Abonnementsprijs: p. week 12½ cent; per kwartaal f 1,62½ per post f 1,75; Voor Nederlandsch-Indië f 7,00 per jaar bij vooruitbetaling. Voor het overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertentiën wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonne's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. (Uitkeeringen f 30.— tot f 2000.—)

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.

Aangesloten bij het Bureau voor
Oplaatcontrole, Amsterdam.